Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши № 276 (13.538).
3 ДЕКАБРЬ 1966 йил ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

ПАРИЖ, 1 декабрь. (ТАСС). Бугун Елисей саройида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Франция Президенти Шарль де Голль ўртасида иккала мамлакатни қизиқтирувчи масалалар юзасидан музокаралар бошланди. Музокаралар ошкора, дўстона вазиятда ўтди.

* * *

ПАРИЖ, 1 декабрь. (ТАСС). Франция Президенти генерал де Голль расмий визит билан бу ерда меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шарафига зиёфат берди.

Дўстона вазиятда ўтган зиёфатда СССР Министрлар Совети раисига ҳамроҳлик қилаётган кишилар, Бош министр Жорж Помпиду, ташқи ишлар министри Кув де Мюрвиль ва Франция ҳукуматининг бошқа аъзолари ҳозир бўлдилар.

* * *

ПАРИЖ, 1 декабрь. (ТАСС). СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Парижнинг Юлдуз майдонидаги зафар аркаси ёнида номаълум солдат қабрига бугун гулчамбар қўйди. Совет ҳукуматининг бошлиғи Зафар аркаси ёнига Франция бош министри Жорж Помпиду билан бирга келди. Зафар аркаси ёнида уни Франция қуролли кучлар министри Пьер Месмер, собиқ фронтчилар ва уруш қурбонлари ишлари министри Александр Сангинетти ва Парижнинг ҳарбий губернатори генерал Камас табриклаб кутиб олдилар.

Номаълум солдат қабрини тантанали зиёрат қилиш вақтида Франция ва Совет Иттифоқи гимнлари ижро этилди.

А. Н. Косигин зарҳал китобга имзо чекди.

* * *

ПАРИЖ, 2 декабрь. (ТАСС). Франция Республикасининг Президенти Генерал де Голль СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин шарафига 1 декабрь кечқурун катта қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида СССР Министрлар Совети Раисига ҳамроҳ бўлиб келган кишилар қатнашдилар.

Қабул маросими илиқ, бемалол вазиятда ўтди.

ҚИШНИНГ ЗАРУР ЮМУШЛАРИ

Республикамизда қишлоқ хўжалик йили барча соҳаларда катта ютуқлар билан якунланмоқда. Айниқса пахтачиликда эришилган ғалабаларимиз билан ҳар қанча қувонсак, фахрлансак арзийди. «Оқ олтин» диёрининг деҳқонлари бу йилги ишлари ва жасоратлари билан мўл ҳосил етиштиришнинг равон йўлига тушиб олганликларини исботладилар. Эндиликда агротехникани қўллаш, техникадан, минерал ўғитдан фойдаланиш, химияни ишлатиш каби илгари хийла қийин ва ҳатто муаммодек кўринган масалаларни деҳқонларимиз донолик билан осон ҳал қиладиган бўлиб қолдилар. Шунинг учун ҳам мураккаб об-ҳаво шароитига қарамай сўнгги йилларда пахтадан юқори ҳосил етиштирилмоқда, уни барвақт йиғиштириб олинмоқда.

Лекин, ҳар ишнинг ўз мавруди бўлади. Уни ана шу маврудида, об-тобида қилинмаса, мавжуд имкониятлар қўлдан берилади, бир мавсумнинг иши иккинчисига уланиб, вақт тиғиз келади. Натижада умумий ишга футур етади. Кўп йиллик тажрибалар айрим хўжалик ёки бригада, бўлимларда бирор мавсумнинг иши кечиктириб бажарилиши натижасида ҳосилдорлик пасайиб кетганлигини кўрсатади. Бундай жойларда кейин, «Фалон ишни мунча кун кечикиб бажарган эдик» деб афсусланиб юришади

Куз ўтиб, қиш кирди. Республикамизда ҳали 40 процентдан ортиқ ер шудгор қилиниши керак. Бундан ташқари, қиш даврида қилиниши зарур бўлган ишлар кўп. Ариқ-зовурларни тозалаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш, трактор ва бошқа техникаларни ремонт қилиш, минерал ўғитларни ташиб олиш керак. Ҳозир колхозчилар ва совхоз ишчилари энг сўнгги ғўзапояларни юлиб, далани тозаламоқдалар. Кўп жойларда бу иш ҳам тугалланган.

Йил бўйи зўр меҳнат қилиб, план ва мажбуриятларни ортиғи билан бажарган азамат пахтакорларимиз ҳар қанақасига ҳордиқ чиқарсалар ярашади. Лекин қишнинг зарур юмушларини эсдан чиқармаслик керак. Кузда йиғиб-териб олинадиган ҳосил учун бутун йил бўйи навбати билан қилинадиган ишлар бор. Бу ишларнинг бирортасини қолдирмай бажариш шарт. Бинобарин уни бугун бўлса ҳам, эрта бўлса ҳам қилиш зарур. Шундай экан, отни барвақтроқ қамчилаш лозим.

Илғор хўжаликлар ва уларнинг раҳбарлари шундай қиладилар. Улар кузги-қишки тадбирларни вақтида ўтказиб олиб, кўкламги экиш ишларини енгиллаштирадилар. Бухоро областининг Вобкент районидаги Охунбобоев номли колхозда ҳамма ер сифатли шудгордан чиқарилди. Ҳайдов олдидан гектарига 10 тоннадан маҳаллий ўғит солинганига қарамай колхозчилар далага яна маҳаллий ўғит чиқармоқдалар. Ариқ-зовурлар тозаланмоқда. Техника ремонти кучайтириб юборилди. 300 гектар майдонда суғориш ишларини яхшилаш мақсадида ички сув иншоотларини реконструкция қилиш тадбирлари ишлаб чиқилди. Эрта-индин ерларга яхоб беришга киришилади.

Октябрь революциясининг 50 йиллик юбилейи шарафига бутун мамлакатда бошланиб кетган умумхалқ социалистик мусобақаси ҳамманинг қалбини тўлқинлантириб, янги меҳнат зафарларига руҳлантириб юборди. Юбилей йили ҳамма соҳада яна ҳам каттароқ ғалабалар қўлга киритилган йил бўлади. Совет халқининг ўз Ватанига, ҳукуматига бўлган чексиз меҳр-муҳаббатини ифодаловчи шарафли меҳнати бунга гаровдир. Республикамиз пахтакорлари юбилей йилида ўз мавқеларига яраша Ватанга улкан «оқ олтин» хирмони совға қиладилар. Келгуси йил Ўзбекистон ССР етанчи пахтачилик номини шон-шараф билан қоплайдиган, мамлакатимизнинг пахта ҳазинасини тағин ҳам бойитган йил бўлади. Ҳар бир пахтакор, ҳар бир механизатор ва хўжалик раҳбари шу эзгу орзу билан нафас олмоғи, «совет давлатимизнинг ярим асрлик тўйига мен нима билан бораман» деган саволни бериши керак.

Бобо деҳқонларимиз «Қиш бекорчилик эмас» дейишган. Бу ҳикматли ибора айниқса бизнинг давримиздаги маданий деҳқончилик шароитида, агротехниканинг хилма-хил прогрессив усуллари изчиллик билан қўлланилиши зарур бўлган шароитда катта аҳамиятга эгадир. Қиш даврида кечиктирилган ёки кўкламга сурилган иш катта ташвиш туғдиради, бир иш икки бўлади. Буни пахтакорларимиз ўз иш процессларида кўриб келмоқдалар. Шунинг учун қишнинг зарур юмушларини барвақт бажариш тўғрисида ўйлаш, ишни яхши ташкил этиш талаб этилади. Аввало, ҳамма ерни яқин кунлар ичида юқори сифатли шудгордан чиқариб олиш лозим. Барча ҳайдов тракторлари кеча-кундуз тўхтовсиз ишласин.

Кўп колхозларда йилнинг охирида дала ишлари учун наряд берилмайди, меҳнат кунини тежашни кўзда тутишади. Бу, зарардан бошқа нарса эмас. Наряд бўлмагач одамлар нима иш қилишини билмайди. Натижада қишки муҳим тадбирлар сунъий равишда кейинга сурилади. Бундай зарарли кайфиятга қаттиқ зарба бериш лозим.

Одатда кузда шудгор қилинган ерлар эрта кўкламгача шу бўйи ётади, чигит экиш олдидан шудгорни текислашга, паст-баландини тўғрилашга киришилади. Ҳаво қуруқ келган пайтларда тупроқдаги нам йўқолади ва чигитнинг текис чиқишига халал етади. Ҳозир тупроқ тобида, шудгор лой эмас. Колхоз ва совхозларда кўкламгача қолдирмай шудгорни текислаш лозим.

Шу кеча-кундузда қишки тадбирларни ҳар тарафлама кучайтиришдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ. Колхоз ва совхозларда ишни шундай уюштириш керакки, барча ишчи кучлари қишқи ишларни бажариш билан етарли шуғуллансин. Дала бошларига кўплаб маҳаллий ўғит чиқариб олайлик. Ариқ-зовурлар тозалаш, янги ички сув иншооти қуриш кучайтирилсин. Ҳайдашдан бўшаган тракторлар кетма-кет ремонтга қўйилиши керак.

Ғанимат кунларни қўлдан бермай, кузги-қишки тадбирларни барвақт ўтказайлик, бутун кучни келгуси йил мўл ҳосили учун мустаҳкам замин яратишга сафарбар этайлик.

◆ Сурхондарё областининг ғаллакорлари кузги дон экиш планини бажардилар. Кузги дон 50 минг гектар ерга экилди. Бойсун тоғлик районларининг совхозлари буғдой ва арпа экиш планларини бирмунча ошириб бажардилар. Бу ишда область механизаторлари катта жасорат кўрсатдилар.

◆ Юқори Чирчиқ ва Оққўрғон районлари колхоз ва совхозларининг механизаторлари шудгор қилишни Тошкент областида биринчи бўлиб тамомладилар. Юқори Чирчиқ хўжаликлари бу ишларни жуда қисқа муддат — 22 кун ичида бажардилар. 16 минг гектар ер ҳайдалди. Далалар жуда яхши шудгорланиб, ер 30 сантиметр чуқурликда ҳайдалди. Айни бир вақтда минерал ва органик ўғитлар солинди. Ҳайдов ишлари кечаю кундуз давом эттирилди.

◆ Бухоро мотор-ремонт заводи қишлоқ хўжалик машиналари учун 450 хил запас қисмлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бундай маҳсулотнинг сифати заказчиларни қаноатлантирмоқда. Йил охиригача республиканинг пахтачилик колхоз ва совхозлари қишлоқ хўжалик техникасига қўшимча равишда минглаб деталь оладилар.

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

Москвалик бинокорлар тошкентликларга шинам, қулай уйларни тuҳфа этмоқдалар. Суратда: Москванинг лочин бинокорларидан Николай Мариничев. У смена топшириқларини муттасил ортиғи билан бажармоқда.

Янги Тошкентни бутун мамлакат қурмоқда. Пойтахтда барча Иттифоқдош республикалар, шунингдек Москва ва Ленинград бинокорлари самарали меҳнат қилмоқдалар. Суратда: «Главмосстрой» 178-қурилиш-монтаж бошқармасининг пешқадам бинокори Людмила Баженова. Людмила ўз ҳамкасб дўстлари билан бирга Чилонзорда 80 квартирали уй қурмоқда.

И. Глауберзон фотолари.

Сўз — тажрибакор деҳқонларга

ЎҒИТЛАБ ҲАЙДАШДА ГАП КЎП

Кейинги икки йил давомида пахтани барвақт йиғиштириб олиб, асосан биринчи сортга сотяпмиз. Бунга қандай қилиб эришяпмиз? Кузги дала ишлари, хусусан кузги шудгорлаш агротехника жиҳатидан энг қулай муддатларда сифатли ўтказилаётганлиги ютуқларимизнинг асосий омилларидан бири бўлмоқда.

Хўжалигимиз ўтган йили кузги ер ҳайдашни ноябрь ойида туғаллаган, қишда ҳамма ерга яхоб берган эди. Бу тадбир кўкламги экиш олди ишларини анча осонлаштирди. Чигит экишни об-тобида ўтказишга эришдик. Барча участкада ерга ташланган уруғлик тўла ундириб олинди. Гектарларда белгиланган ғўза туплари нормал бўлди. Қатор ораларини ишлаш, ғўзани озиқлантириш ҳам ўз вақтида ўтказилди. Ёзги парвариш ишлари бир-бирига боғлиқ ҳолда олиб борилиб, ғўзанинг серҳосил бўлиб ривожланишига эришдик. Кўсаклар тўқ бўлди, пишиб эрта очилди.

Ҳар бир бригадада, участкада ва ҳар бир картада олинган мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилди. Сентябрдаёқ ғўза тупларида очилган оппоқ пахталар «мени териб ол!» деб турди. Ҳа, ҳақиқатан ҳам шундай бўлди. Йил бўйи қилинган меҳнатимиз ғалвирни сувдан кўтарганда натижали бўлиб чиқди. Сентябрь ойидаёқ йиллик планни эллик процент бажариб қўйдик. Октябрда деярли ҳамма ҳосилни йиғиштириб олишга муяссар бўлдик. Юз процент пахтани биринчи сортга сотдик. Йиллик планни 115 процент, социалистик мажбуриятимизни эса 105 процент адо этдик.

Колхозимиз беш йилликнинг биринчи йилида давлатга 2775 тонна «оқ олтин» етказиб бериши керак эди. Буни 3320 тонна қилиб бажардик. Пахта етиштириш бўйича беш йилликнинг охирги йили — 1970 йилдаги марradан ҳам ўзиб кетдик. 12 та пахтачилик бригадасининг ҳаммаси социалистик мажбуриятини тўла ва ошириб бажарди. Қувондиқ Эгамбердиев бошлиқ бригада 142 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан хирмон кўтарди. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Марди Исоқулов, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Номозбой Абдуллаев бошлиқ бригадалар гектаридан 31-33 центнердан пахта ҳосили олдилар.

Ҳосилни тезроқ йиғиштириб олишда механизаторларимиз катта ташаббус кўрсатдилар. Қарийб эллик процент ҳосил машинада териб олинди. Механик-ҳайдовчи Раҳим Субонов 100 тонна, Жумабой Исроилов 95 тонна пахта териб берди. Қ. Эгамбердиев бошлиқ бригадада бутун ҳосилнинг 70 проценти машинада териб олинди. Йиғим-теримда машиналардан унумли фойдаланиш, оз меҳнат ва маблағ сарфлаб мўл ҳосил етиштириш туфайли маҳсулот таннархини анча арзонлаштиришга эришдик. Сўнгги икки йил ичида гектар бошига ҳосилдорликни етти центнер оширдик. Бу йил мўлжалдагидан кўп миқдорда даромад олишга муваффақ бўлдик. Шу туфайли меҳнат кунининг қиймати ортди. Ўтган йили ҳар иш кунига 5 сўм 40 тийин пул тақсимланган эди, бу йил 6 сўмдан тушиши мўлжалланмоқда.

Келгуси йилда ҳосилдорликни янада ошириш тадбирларини кўрмоқдамиз. Бутун куч ва эътиборни кузги шудгорни сифатли ўтказишга қаратмоқдамиз. 27 ноябргача 1110 гектар пахта еридан 970 гектари ҳайдалди. Ҳайдаш олдидан ҳар гектарига 350-400 килограммдан суперфосфат солинди. Шу кунларда далада 12 та «ДТ-54» трактори тинимсиз ишлаб турибди.

Далалар ҳосилдан батамом тозаланди. Шудгорлаш конвейер усулида ташкил этилган. 7 та ғўзапоя юлиш машинаси икки сменада ишлаяпти. Барча одам кучи, техника уч группага бўлинган. Илдизи билан қўпорилиб олинган ғўзапояни пайкал четларига чиқариш учун алоҳида колхозчилар ажратилган. Улар ғўзапояни ер четларига ташиб чиқарадилар. Ғўзапоядан тозаланган, ўғитланган участкалар пешма-пеш ҳайдаб борилади. Карталар ўтган йили узунасига ҳайдалган бўлса, ҳозир кўндалангига ҳайдаяпмиз. Бундай ҳайдаш тупроқни майин қилади, бегона ўтлар илдизи билан йўқ қилинади.

Ҳар уч участкада кунлик ҳайдалган шудгор кечқурун тракторчилар ва бригада механикларидан иборат алоҳида сифат комиссияси томонидан қабул қилиб олинади. Сифатсиз, саёз ҳайдалган ерлар брак қилинади, харажатлари айбдор шахслар ҳисобига ёзилади. Масалан, шудгорлашнинг биринчи кунларида Самад Маматов бошлиқ 3-бригадада уч гектар ер 27 сантиметр ҳайдалганлиги аниқланди. Бунга тракторчи Шермат Бегматов йўл қўйган. Сарфланган ёнилғи унинг ҳисобига ёзилди, иш куни ёзилмади. Унинг бу брак иши барча механизаторлар ва далачилик бригадаларида муҳокама қилиб чиқилди.

Шундан кейин шудгорнинг сифати янада яхшиланди. Халқ контроли группаси раиси Омон Пардаев, колхоз бош агрономи Субон Ҳамроев, тафтиш комиссияси раиси Қиличхон Ҳомидов ва бошқа кекса деҳқонлардан иборат тузилган сифат комиссияси аъзолари ҳар доим бригада далаларида бўладилар, сифат устидан назорат қиладилар. Кўпчилик тракторчилар нормани ошириб бажариш билан 32-35 сантиметр чуқурликда ер ҳайдайдилар. Мамат Отамуродов ҳар сменада уч гектар ўрнига 4-4,5 гектарга етказиб ер ҳайдади. Механик Эркин Саидов бошлиқ участка тракторчилари шудгорлаш топшириғини биринчи бўлиб тугалладилар. Н. Абдуллаев, К. Эгамбердиев ўртоқлар бошлиқ бригадалар кузги шудгорни 26 ноябрдаёқ тамомладилар.

Кейинги йиллардаги тажриба шуни кўрсатдики, кузги шудгор қанчалик барвақт ва сифатли ўтказилса, келгуси йил мўл ҳосилига шунча фойдалидир. Ноябрь ойида шудгорланган ерда тупроқ донадор бўлади. Ёзда запас сув ҳар гектарда камида 250 ва 300 кубометр сақланади. Бу ярим суғориш демакдир. Шудгорланган участкада ўсимликларнинг қолдиқ томирлари, бегона ўтлар уруғлари ер пастига кўмилиб йўқолади, қишда берилган яхоб сувидан чириб гўнгга айланади. Тупроқ структураси яхшиланади. Биз ҳар йили шудгорни сифатли тугаллаш билан қишки яхоб сувини бошлаб юборамиз. Бу йил декабрь ва январь ойларида бу тадбирни тўла ўтказамиз.

Яна икки-уч кундан кейин шудгорни тамом қиламиз. Шу кунларда ер ҳайдашни қизғин давом эттириш билан бир қаторда, далага маҳаллий ўғит чиқариш, сув йўлларини қазиш ва тозалаш ишлари олиб борилмоқда. 16 тележка гўнг тўплашга сафарбар этилган. Ташилган маҳаллий ўғитлар бригадалардаги гўнгхоналарга тўкиляпти. Шу гўнгхоналарда чиритилиб, сўнг шудгорланган карталарга баҳорги экиш олдидан солинади.

Раҳимқул ҲАМРОЕВ,
Пайариқ районидаги Ленин номли колхоз раиси.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК МИТИНГИ

БУДАПЕШТ, 1 декабрь. ТАСС махсус мухбирлари **М. Попов** билан **А. Семенов**лар хабар берадилар:

Венгрия пойтахтидаги энг йирик корхоналардан бири — Белояннис номидаги Будапешт алоқа техникаси заводининг коллективи Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни, Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг IX съезди ишида қатнашаётган КПСС делегацияси аъзоларини бугун шодиёна кутиб олди.

Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, К. Ф. Катушев, О. П. Колчина, Ф. Е. Титов ўртоқлар Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Золтан Комочин ҳамроҳлигида тушдан кейин заводга келишди. Бу ерда уларни Венгрия Халқ Республикаси металлургия ва машинасозлик саноати министри Дьюла Хоргош, Венгрия Социалистик Ишчи партияси Будапешт шаҳар комитетининг биринчи секретари Карой Немент, завод раҳбарлари кутиб олдилар.

Меҳмонлар завод бошқармасига киришади, бу ерда дўстона суҳбат бошланади. Бош директор Денеш Шелло делегация аъзоларини корхона коллективининг иши билан, сўнгги йилларда коллектив эришган муваффақиятлар билан таништиради. Д. Шелло ҳозир завод маҳсулоти халқаро миқёсда манзур бўлганлигини айтади. Корхона маҳсулотининг катта қисми — 80 процентга яқини ҳозирги вақтда Совет Иттифоқига етказиб берилмоқда. Булар — қишлоқ жойларга мўлжалланган телефон станцияларидир.

Д. Шелло заводни ривожлантиришда Совет Иттифоқи катта ёрдам кўрсатганлиги натижасида кейинги йилларда ишлаб чиқариш анча ўсганлиги ҳақида гапиради. Бундан тўрт ой муқаддам, деди у, совет техника ҳужжатлари асосида завод янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

Суҳбатдан сўнг завод биноларидан бирида митинг бўлди. Залдаги саҳна тепасига «Яшасин абадий беғубор дўстлигимиз» деган катта шиор илиб қўйилган. Бу ерда тўпланган икки мингга яқин ишчи ва хизматчи Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни давомли қарсаклар билан кутиб олишади.

Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг Будапешт 11-районининг биринчи секретари Дьюла Канцлер қисқача кириш нутқи сўзлаб митингни очади. У Золтан Комочинга сўз беради.

Совет партия делегациясининг, ўртоқ Леонид Брежневнинг бизнинг съездимиз ишида қатнашаётганлиги, Совет делегацияси самимий кутиб олинганлиги партияларимизни, ҳукуматларимиз ва халқларимизни чамбарчас боғлаб турган чуқур, бузилмас дўстлик ва қардошликнинг ифодасидир, дейди Золтан Комочин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Венгрия Социалистик Ишчи партияси ўртасида социализм ва коммунизм қурилишининг, халқаро аҳвол ва халқаро ишчилар ҳаракатининг энг ҳамма муҳим масалалари хусусида тўла ғоявий ва сиёсий бирлик мавжуддир.

Венгер коммунистлари Совет Иттифоқига муносабатни белгилаб олиш ғоявий ва сиёсий талаб бўлиб, ватанимизнинг ҳар бир граждани учун зарурат деб ҳисоблашмоқдалар. Совет иттифоқи мавжудлиги фактининг ўзи, унинг салкам ярим асрлик тараққиёти жаҳон миқёсида социализмнинг ўсиб бораётганлигини ҳамма нарсадан кўра равшанроқ ифодалайди ва энг пухта тарзда гарантиялаб беради. Совет Иттифоқи ўзи вужудга келган пайтдан бошлаб, синфий душман йўлидаги энг катта ғов бўлиб, халқларнинг социализм, миллий мустақиллик учун олиб бораётган курашида энг кучли истеҳком бўлиб келмоқда. Шу сабабли биз комил ишонч билан айтамизки, Совет Иттифоқи билан дўстликнинг қимматини, унинг аҳамиятини камайтира оладиган куч йўқ.

Қардош партияларнинг бирликка интилишдаги позициялари тўрт йил аввалгига қараганда яқинлашиб қолди. Бу яқинлашувда ҳали кўпгина зиддиятлар борки, келгусида ҳам бу зиддиятлар бўлиб туриши эҳтимолдан холи эмас. Лекин шу факт шак-шубҳасиздирки, қардош партиялар Вьетнам халқини ҳимоя қилишдаги империализмга қарши курашдаги ҳаракатларда бирлик бўлишини истайдилар. Хитой ва Албания партияларининг раҳбарлари бундан мустаснодир. Улар ҳатто Вьетнам халқининг курашини қўллаб-қувватлашида ҳам қардош партиялар билан биргаликда ҳаракат қилишга мойил эмаслар. Бутун дунёда бирликка интилиш кучайиб борган бир вақтнинг ўзида Хитой раҳбарларининг сўлчилик, Советларга қарши қарашлари ва нифоқчилик ишлари фош қилиб ташланди ва улар яккаланиб қолди. Шунга қарамай, Хитой раҳбарлари ўзлари бир неча йиллардан бери ўтказиб келаётган нифоқчилик сиёсатини кейинги ойларда партия қарорларида мустаҳкамланган партия сиёсатига, давлат сиёсатига айлантириб юбордилар. Хитой партияси ва давлат раҳбарлари ўзларининг нифоқчилик сиёсати, Советларга қарши фикрларини тобора тез-тез ошкора суратда айтмоқдалар. Хитой раҳбарлари бошқа партиялар учун ҳақоратомуз бўлган ўзларининг пропагандистик ишларини кучайтирмоқдалар. Ҳозирги вақтда Хитой раҳбарларининг сиёсатида ва ҳаракатларида Совет Иттифоқига қарши кураш биринчи ўринга қўйилган, империализмга қарши курашдан эса, атиги дабдабали сўзларгина қолган.

Ана шу фактлар муносабати билан Хитой раҳбарларининг сиёсати ва ҳаракатлари аслида империалистларга қўл келаётганлиги ва аксинча, социализм, миллий мустақиллик ва тинчлик тарафдорларига катта зарар етказаётганлиги бизга тобора равшан бўлиб қолмоқда.

Хитой Коммунистик партиясининг раҳбарлари кейинги ойларда машъум «буюк пролетар маданий революцияси» уюштириш бўрасида янги сиёсий кампания бошладилар. Бу воқеалар Хитой Коммунистик партиясида ва Хитой Халқ Республикасида пишиб етилган тангликни ифодалаб турибди. Сўлчилик платформасида турган раҳбар гуруҳлар ўртасидаги кураш бу воқеаларда ўз аксини топмоқда.

Эндиликда Хитойда рўй бераётган воқеаларга қараганда, машъум «буюк пролетар маданий революцияси»да турли кучлар қатнашмоқда. Ҳокимиятни ўз қўлларида ушлаб турган, шахсга сиғинишли бемаънилик даражасига етказган раҳбарлар балоғатга етмаган болалардан, кўпчилиги 14-18 ёшдаги ўрта мактабларнинг ўқувчиларидан «Қизил соқчи» деган ташкилотни тузиб, улардан ўз рақибларига қарши ҳам, шунингдек уларнинг, Советларга қарши, сўлчилик, нифоқчилик сиёсатини маъқулламаётганларга қарши ҳам фойдаланмоқдалар. Шу воқеаларга асосланиб, Хитойдаги партия кадрлари орасида Советларга қарши, сўлчилик, нифоқчилик йўли Хитой Коммунистик партиясини нотўғри йўлга тойдириб юборганлигини фаҳмлаётган кишилар бор, деган хулосани чиқариш мумкин. Бу кишилар коммунистик ва ишчи партиялар ишлаб чиққан бош йўлга қайтишни истайдилар.

Биз шунга аминмизки, қандай ларзалар ва қурбонлар бадалига бўлмасин, ахир бир кун биз етишадиган келажак нифоқчиликка қарши, бирлик учун, улуғ давлатчилик миллатчилигига қарши, пролетар интернационализми учун, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан қардошликни ёқлаб чиқаётган Хитой ўртоқларнинг ҳақ эканлигини тасдиқлайди.

Золтан Комочин ўз нутқининг пировардида Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг IX съезди ишида қатнашганликлари учун ўртоқ Л. И. Брежневга, Совет партия делегациясига Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитети, венгер коммунистларининг 580 минг кишилик армияси, бутун меҳнаткаш халқ номидан миннатдорчилик билдиради. У, барча совет меҳнаткашларига венгер коммунистларидан, Венгриянинг меҳнаткаш халқидан энг яхши истаклар ва самимий қардошлик саломи топширишни делегация аъзоларидан илтимос қилади.

Сўнгра Л. И. Брежнев микрофон ёнига келади.

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Бизнинг делегациямиз Белояннис номидаги заводни келиб кўриб, сизлар билан — Венгрия ишчилар синфи ва техника интеллигенциясининг ажойиб отряди билан учрашиш тўғрисидаги таклифни мамнуният билан қабул қилди. Шоду-хуррамлик билан кутиб олганлигингиз учун, партиямиз шаънига, совет кишилари шаънига айтган илиқ сўзларингиз учун сизларга чин кўнгилдан ташаккур изҳор қиламиз.

Кўп миллионли совет ишчилари номидан, совет коммунистлари ва бутун халқимиз номидан сизларга ва Венгриянинг барча меҳнаткашларига қизғин қардошлик саломини йўллаймиз!

Бизларнинг мамлакатларимиз дўст ва иттифоқчи мамлакатлардир. Бизнинг ўртамизда самарали, чиндан ҳам қардошлик муносабатлари мустаҳкам қарор топди. Бизлар актив ҳамкорлик қилмоқдамиз, тўпланган тажрибани айирбошламоқдамиз, халқаро проблемалар юзасидан маслаҳатлашиб олмоқдамиз. Совет ва венгер раҳбарларининг музокаралари чуқур ҳамжиҳатлик вазиятида ўтмоқда. Гўзал мамлакатингизга қиладиган

(Охири иккинчи бетда).

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан

ЙИЛЛАР ҚИССАСИ

1917 йил 1 декабрда Владимир Ильич Ленин 45-рақамли декретга қўл қўйди. Шу декретга биноан, Петроград телеграф агентлиги «Халқ Комиссарлари Совети ҳузуридаги Марказий информация органи» деб эълон қилинди. Декретга барча ишчи, солдат ва деҳқон депутатлари Советлари «ўз органларида босиб чиқармоқ учун шу агентликнинг телеграммаларини олиб туришлари» лозим деб буюрилган эди.

Шундан бери ПТА, сўнгра эса Россия Телеграф Агентлиги (РОСТА) ва, ниҳоят, ТАСС мухбирлари мамлакатнинг хроникал тарихини кун сайин ёзиб келдилар. Бу хроникаларда революциянинг жонли нафаси, Ватанимиздаги қийин, лекин қаҳрамонона йилларнинг нишоналари сезилиб турибди.

Бугун ТАСС агентлик мухбирларининг турли йилларда худди 1 декабрда берган хабарларини сизларнинг эътиборингизга тақдим этади.

1917 йил, 1 декабрь

ҲАРАКАТДАГИ АРМИЯ. Кавказ армияси Калединнинг орқа томонига 100 минггача киши жўнатди, бу армияга тоғ қабилаларидан бир қанчаси ҳам қўшилди.

* * *

ГЕЛЬСИНГФОРС. Область комитетининг ҳарбий бўлими буйруқ чиқариб, Финляндиядаги қўшинлар советларига ва комитетларига Финляндиянинг ички ишларига аралашиш, ўзбошимчалик билан тинтувлар ўтказиш ва одамларни қамоққа олиш мумкин эмаслигини, бундай қилиш қонунга хилоф эканлигини, чунки эндиликда Финляндия мустақил мамлакат эканлигини, унинг қонунлари га ҳуқуқларини бузиш мумкин эмаслигини солдатлар ва матросларга тушунтириб қўйишни таклиф қилди.

Ҳарбий бўлим Финляндиядаги барча қўшин комитетларига революцияни қатъий қўриқлаб туришни таклиф қилди.

* * *

ПАВЛОВО. Солдат депутатларининг маҳаллий совети ишчи ва деҳқон депутатлари совети билан бирлашди. Бирлашган совет сайлаган президиум революцион комитет сифатида иш олиб боради. Волост Земство бошқармасининг ва бошқа сайланган муассасаларнинг функциялари сақланиб қолади. Гарнизонда кайфият қатъий бўлиб турибди.

* * *

ҲАРАКАТДАГИ АРМИЯ. Бутун ғарбий фронт советлар томонига ўтди. Фронт қўмондонигача ҳамма бошлиқлар сайланиб қўйиладиган бўлди. Штаблар янгиланмоқда...

* * *

РОМАНОВ-БОРИСОГЛЕБСК. Ярославлдан келган солдатлар шаҳардаги ҳашаматли бино омборларидан учтасини тугатдилар. Талон-торож қилиш ҳоллари рўй бермоқда.

* * *

КАЛУГА. Нашр қилиниб келган учта газета ёпиб қўйилди. Большевистик маслакдаги «Калужская правда» газетаси чиқа бошлади. Уездлардаги ишчи, солдат ва деҳқон советлари халқ комиссарлари ҳокимиятини тан олишди.

* * *

ЕКАТЕРИНБУРГ. Ишчи ва солдат депутатлари совети шаҳарда ва округда тартиб сақламоқ учун маблағларга эҳтиёж катта бўлганлиги сабабли маҳаллий капиталистларга 150 минг сўмдан бир йўла тўланадиган солиқ солди. Солиқ ўз вақтида тўланмоқда.

Урал ишчи ёшлари социалистик союзларининг биринчи область съезди тугади. 2.600 ёш пролетарларни ўз сафида бирлаштирган 21 союздан съездга 42 делегат келди. Съезд резолюция қабул қилиб, бу резолюцияда Совет ҳокимиятини табриклади ва ўсмирлар учун олти соатлик иш куни жорий қилиш тўғрисида қарор қабул қилди.

1927 йил, 1 декабрь.

РОСТОВ-ДОН. Ер ишлари халқ комиссарлиги олган маълумотларга қараганда, тракторлар синовда «Возрождение» заводининг «Карлик» трактори конструкциясининг соддалиги ва бошқаришнинг осонлиги учун энг юқори баҳо олди. Деҳқонларнинг якдиллик билан айтишларига қараганда, «Карлик»нинг қуввати оширилса, унинг ҳаракатчанлиги ва пишиқлиги бирмунча кўпайтирилса, бу трактор ҳозирги мавжуд ажнабий тракторларнинг ҳаммасидан яхшироқ бўлиб қолади.

Синовларда ҳозир бўлган деҳқонларнинг берган баҳоларига қараганда «Интернационал», «Кичик Интернационал» ва «Фордзон» тракторлари ҳозирги вақтда бизнинг шароитимизда ишлаш учун энг қулай тракторлардир.

* * *

ВКП(б) Москва комитети информация бўлимининг билдиришича, 1 декабрга қадар Москвада ва губернияда 11.413 ишчи партияга қабул қилинишини сўраб ариза берган. Москва районлари орасида Красная Пресня райони биринчи ўринда бормоқда.

* * *

Соғлиқни Сақлаш Халқ комиссарлиги коллегиясининг кейинги мажлисида А. Н. Бах номидаги Биохимия институтининг фаолияти тўғрисидаги доклад кўриб чиқилди. Бу институт РСФСРда биохимия масалаларини ишлаб чиқишга махсус бағишланган биринчи институтдир... Коллегия институтни етарли миқдорда илмий ходимлар билан таъминлашни, институт ишини врачлар малакасини оширишнинг турли курслари билан боғлаб олиб боришни зарур деб топди.

* * *

МОСКВА. Ленинские Горида Октябрь революцияси 10 йиллиги номидаги жуда катта кинофабрика пойдеворини қуриш маросими бўлди. Уни қуриш ва ускуналашга 4 миллион 800 минг сўм ажратилди. Бу киношаҳарчани уч йил ичида қуриб битказиш мўлжалланмоқда.

* * *

Бутун Россия Марказий Ижроия Комитетининг Президиуми Дарвин музейининг препаратори Ф. Е Федавитни музейни яратишдаги катта хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади.

* * *

Маориф халқ комиссарлигининг коллегияси В. И. Качаловга республика халқ артисти унвонини бериш тўғрисида РСФСР Халқ Комиссарлари Советига илтимоснома ёзиб юборди.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 2 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда ҳайдалган ер, учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	2,9	81,7
Хоразм	3,4	73,6
Самарқанд	3,2	72,8
Сирдарё	4,3	66,7
Қашқадарё	2,9	66,7
Андижон	3,5	57,2
Бухоро	4,0	51,9
Фарғона	3,1	42,2
Сурхондарё	3,1	30,4
ҚҚ АССР	0,7	17,1
РЕСПУБЛИКА БУЙИЧА:	3,3	59,0

ХУШХАБАРЛАР

«Крупнопанельжилстрой» коллективи Наманганддаги иккинчи микрорайонда учта 44 квартирали уй қуришни тугаллади. Бу эса конституция куни арафасида меҳнаткашларга туҳфадир.

Бу коллектив йил бошидан буён ўнта кўп квартирали уй ва тегирмон комбинатининг ёш ишчилари учун ётоқхона қуриб берди.

●

ТЕРМИЗдаги Фрунзе кўчасида полиграфия комбинатининг биноси фойдаланишга топширилмоқда. Бу бинога босмахона, «Ленинское знамя» ва «Ленин байроғи» газеталарининг редакциялари жойлаштирилади.

Шу ерга яқин жойда катта уч қаватли маиший хизмат кўрсатиш уйи қурила бошланди, универмаг ҳам қурилмоқда.

●

Химиклар ва энергетиклар шаҳри Навоийда ленинградлик архитекторлар лойиҳаси асосида 280 ўринли болалар боғча-яслиси қурилиб, ишга туширилди.

БОСИЛГАН МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

СЕРТАШВИШ КУЗ ВА МУҲИМ МАСАЛАЛАР

Узбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри ўртоқ Ф. Хўжаев редакцияга қуйидагиларни хабар қилди.

«Совет Узбекистони» газетасида босилган юқоридаги сарловҳали танқидий мақолалар пахта тозалаш саноати ходимларининг йиғилишларида муҳокама қилиниб, уларда келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Тайёр маҳсулотни жўнатиш, фонда олиш планларини бажармаган Ғиждувон пахта тозалаш заводининг раҳбарлари қаттиқ огоҳлантирилди. Министрлик ва Урта Осиё темир йўл бошқармаси ҳамкорлигида буйруқ чиқарди. Бу буйруққа асосан пахта тозалаш заводларига тайёр маҳсулотни жўнатиш учун юк вагонлари вақтида етказиб берилади. Ғиждувон пахта тозалаш заводини мунтазам хом ашё билан таъминлаш чоралари ҳам кўрилди. Министрлик заводлар ва пунктлардаги пахтани ёғингарчиликдан яхши сақлаш, сортининг бузилишига йўл қўймаслик тадбирларини ҳам белгилади.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК МИТИНГИ

(Боши биринчи бетда).

ҳар бир сафаримиз биз учун фойдали ишгина бўлиб қолмай, балки дўстлар билан учрашиш қувончини ҳам бағишлайди.

Ўртоқлар, сизларни ишонтириб айта оламанки, совет кишилари Венгрия халқи билан, бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари билан дўстликни энг қимматли мулк деб биладилар. Биз бу дўстликни кўз қорачиғидек сақлаймиз ва бу дўстликни мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантириш учун куч-ғайратимизни аямаймиз!

Бизнинг делегациямиз бир неча кундан буён Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг IX съезди ишларида қатнашмоқда. Марказий Комитетнинг ҳисобот доклади ва съезд делегатларининг нутқлари социалистик Венгриянинг бундан буён ҳам муваффақиятли ривожланиб бориши ва равнақ топиши тўғрисида астойдил ғамхўрлик қилиш руҳи билан суғорилган бўлиб, келажакнинг равшан истиқболларини белгилаб беради.

Съезднинг бутун иши бутун партия ўртоқ Янош Кадар бошчилигидаги Марказий Комитет раҳбарлигида ишлаб чиқилган ва амалга оширилаётган сиёсий йўлни астойдил қўллаб-қувватлаётганлигини яққол кўрсатади. Биз шу нарсага аминмизки, ўз партияси теварагига маҳкам жипслашган венгер халқи ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги ғалабаларга эришади, ўз ватанини янада кўркам қилади.

Ўртоқлар! Сизнинг коллективингиз Венгриядаги илғор коллективларнинг бири эканлигини биламиз. Бу коллектив социалистик қурилишда актив қатнашмоқда. Сизлар ишлаб чиқараётган машина-ускуналар кўп мамлакатларда шуҳрат қозонди. Маълумки, Совет Иттифоқи сизларнинг маҳсулотингизни сотиб олаётган асосий мамлакатдир. Биз бу митингда Белояннис номидаги завод ишчилари совет дўстларининг заказларини техника жиҳатидан юксак даражада бажармоқдалар, деб хурсандчилик билан айтамиз. Бунинг учун сизларга катта раҳмат, азиз дўстлар!

Ўртоқлар! Планетамизда 500 миллиондан ортиқ ишчи бор. Бу ишчилар инсониятнинг энг илғор қисми, унинг революцион авангардидир.

Марксизм-ленинизм ишчилар синфи ҳар қандай зулмни ва кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишини тугатиш учун курашда, социализм ва коммунизм учун курашда етакчи роль ўйнайди, деб таълим беради. Пролетариат деҳқонларни ва миллатнинг бошқа ҳамма меҳнаткаш табақаларини порлоқ истиқбол учун жангга отлантиради. Пролетариат партиясигина омманинг революцион ҳаракатини социалистик йўлдан олиб боради. Социализм идеяларининг асосий ифодачиси бўлган ишчилар синфи деҳқонларни, интеллигенцияни, бутун меҳнаткаш халқни социалистик идеялар билан илҳомлантиришга ва уларни ўзига эргаштириб олиб боришга қодир эканлигини амалда исбот қилди.

Революция ғалаба қилганидан кейин жамиятга давлат йўли билан раҳбарлик қилишда ишчилар синфи зиммасига жуда катта масъулият юкланади. Социализм мамлакатларининг ишчилар синфи илгариги эзилган пролетариат эмас. У, мамлакатнинг тадбирли хўжайини бўлиб, мамлакат бойликларини сақлайди ва кўпайтиради. Бизнинг мамлакатларимизда ишчилар билан техника интеллигенцияси ўртасидаги тафовутлар тобора барҳам топмоқда, ишчи кишининг қиёфаси ҳам ўзгармоқда. Социалистик тузум унинг барча қобилиятларини ривожлантириш учун йўл очиб беради. Социализм кучлари ҳаётийлигининг қудратли манбаларидан бири шудир.

Биз бу залда кўпгина хотин-қизларни кўриб турибмиз. Бу тушунарли бир ҳолдир, ахир, сизнинг меҳнаткаш коллективингизда улар кўпчиликни ташкил этадилар-ку. Хотин-қизлар инсониятнинг энг яхши қисмини ташкил этадилар, деб азалдан гапириб келмоқдалар. Делегациямиздаги эркакларнинг ҳаммаси бундай таърифга бажонидил қўшилади.

Аммо хотин-қизларнинг жамиятдаги аҳволи тўғрисида гапирадиган бўлсак, уларнинг кўпчилиги ана шу таърифга хилоф суратда неча асрлар мобайнида инсониятнинг энг мазлум қисмига мансуб бўлиб келди. Капиталистлар, помешчиклар, қулоқлар меҳнаткаш хотин-қизларни шафқатсиз эксплуатация қилдилар. Бунинг устига уй-рўзғордаги бутун ташвишнинг асосий оғирлиги ҳамиша уларнинг зиммасида эди. Бу ташвиш оз ва енгил эмаслигини биласиз. Шунинг учун ҳам хотин-қизларнинг жамиятдаги аҳволини енгиллаштириш, уларнинг чинакам ва тенг ҳуқуқли бўлишларини таъминлаш — социализмнинг асосий мақсадларидан биридир.

Социализм бу муҳим вазифани ҳал этишда, шубҳасиз, муваффақиятларга эришди. Социалистик мамлакатларнинг миллионларча хотин-қизлари тарихда биринчи марта илм олиш ва юксак меҳнат малакасига эга бўлиш учун тўла ҳуқуққа эга бўлдилар, улар эркаклар билан бир қаторда сиёсий ва ижтимоий ҳаётда актив қатнашмоқдалар. Мамлакатларимиздаги хотин-қизлар масъулиятли ва мураккаб ишни бажараётганликлари, муҳим давлат лавозимларини эгаллаб турганликлари ҳозир ҳеч кимни таажжублантирмайди. Совет аёли, сизларга яхши маълум бўлган Валентина Терешкованинг жаҳонда биринчи бўлиб космосга қилган парвози социализмнинг хотин-қизлар олдида очиб бераётган имкониятларининг ёрқин тимсолидир.

Бизнинг социалистик мамлакатларимизда хотин-қизларнинг меҳнати ва турмушини енгиллаштириш учун кўп иш қилинди ва қилинмоқда. Партиянгизнинг съездида ҳам бу масалага катта эътибор берилганлиги тасодифий бир ҳол эмас. Шуни айтишим керакки, бундай проблемалар бизнинг олдимизда ҳам турибди. Афтидан, бошқа социалистик мамлакатлар олдида ҳам турса керак, дангал гапирадиган бўлсак, бу соҳада ҳаммамиз ҳали кўп иш қилишимиз керак.

Жумладан, болалар муассасалари ва маиший муассасаларнинг етарли даражада кенг шохобчаларини вужудга келтириш лозим. Улар аёлларимизнинг болаларни тарбиялаши ва уй-рўзғор ишларини олиб боришларини енгиллаштиради. Хотин-қизлар меҳнатига ҳурматни янада юксак даражага кўтариш учун ҳам анча ишлашга тўғри келса керак.

Ўртоқлар, менинг фикримча, хотин-қизларгина эмас, балки шу ерда ўтирган эркаклар ҳам ишимизнинг ана шу муҳим йўналишини астойдил қўллаб-қувватлайдилар. Пировардида бу иш мен очиқдан-очиқ айтаман, бизга ҳам бахт-саодат келтиради.

Ўртоқлар! Партияларимизнинг, мамлакатларимиз ишчилари ва деҳқонларининг бутун фикр-зикри коммунизмга қаратилган. Халқларни ана шу умумий буюк мақсаддан ҳам, коммунистик идеалларимиздан ҳам мустаҳкамроқ қилиб бирлаштира оладиган воситалар дунёда йўқ.

Ўз ишларимиз тўғрисида дўстларимиз билан гаплашиш, қандай муваффақиятлар қўлга киритилганлиги, қандай проблемалар ҳал этилиши кераклигини сўзлаб бериш ҳамиша ёқимлидир. Бизнинг Коммунистик партиямиз ўзининг XXIII съездида Совет Иттифоқида коммунистик қурилишнинг бундан буёнги планлари ва вазифаларини илгари сурди. Ҳозирги вақтда бутун совет халқи ана шу план ва вазифаларни амалга ошириш билан банд.

Ўртоқлар, қисқа бир нутқда коммунистик қурилиш соҳасида биз белгилаган ва амалга ошираётган ҳамма тадбирларни ҳатто санаб чиқишнинг ҳам иложи йўқ. Бу тадбирларнинг баъзиларинигина айтиб ўтаман.

Шу беш йилликда биз саноатнинг қора ва рангли металлургия, энергетика каби муҳим тармоқларини ривожлантиришга жуда катта эътибор берамиз. Бизда химия саноати, хусусан газ ва нефтни қайта ишлаш янада ўсади. Биз бу соҳада ўз олдимизга жуда катта вазифаларни қўйдик: биз 1970 йилда 355 миллион тоннага етказиб нефть ва 240 миллиард кубометрга етказиб газ чиқаришимиз керак. Бу эса, ўз эҳтиёжларимизнигина эмас, балки дўстларимизнинг ҳам эҳтиёжларини тобора кўпроқ миқдорда қондиришимиз учун имконият яратиб беради.

Саноат ва қишлоқ хўжалигидаги катта вазифаларни ҳал этиш учун транспортни, хусусан автомобиль транспортини — юк ташийдиган транспортни ҳам, енгил транспортни ҳам тез ўстириш қаттиқ талаб этилади. Биз шу беш йилликда ҳақиқатда автомашиналар ишлаб чиқаришни икки баравар оширишимиз керак. Айни вақтда аҳолига транспорт воситалари билан хизмат кўрсатиш ҳам анча яхшиланади, бизнинг мамлакатимизда ўзларининг шахсий машиналарига эга бўлган оилалар тобора кўпаяди.

Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўсиши натижасида миллий даромадимиз анча ортади. Миллий даромад беш йилликда бизнинг мўлжалимизча 38-41 процент кўпаяди. Биз шу асосда совет халқининг фаровонлиги ва маданиятини юксалтириш соҳасида бир қанча жиддий тадбирларни амалга ошира оламиз. Жумладан, шу беш йилликда меҳнаткашларнинг иш ҳақини, биринчи навбатда, кам ҳақ оладиган категориялардаги меҳнаткашларнинг иш ҳақини ошириш, ишчилар ва колхозчиларнинг пенсия таъминотини яхшилаш мўлжалланди. Биз шу беш йилликда корхоналар ва муассасаларнинг тайёргарлигига қараб, уларни аста-секин беш кунлик иш ҳафтасига кўчиришни планлаштирмоқдамиз. Бу — ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат шароитларини анча яхшилайди, уларнинг дам олишлари учун, ҳар томонлама маданий юксалишлари учун қўшимча имкониятлар яратиб беради.

Бизнинг кишиларимиз совет ҳокимиятининг 50 йиллиги арафасида келажакка ишонч билан назар солмоқдалар. Олдимизда катта вазифалар турибди, биз кўп иш қилишимиз керак. Ленин идеяларидан илҳомланган халқимиз шаҳдам қадамлар билан коммунизмнинг порлоқ чўққилари сари бормоқда. Бизни ана шу буюк ва бахтиёр йўлдан чиқишга мажбур эта оладиган куч дунёда йўқ!

Ўртоқлар! Бизнинг коммунистик партияларимиз, социалистик давлатларимиз социализм манфаатларини қатъий равишда ҳимоя қилганлари ҳолда, халқаро майдонда ленинча тинчлик сиёсатини ўтказиб келмоқдалар. Халқларимиз ўзларининг бутун куч ва ғайратларини тинч меҳнатга, янги дунё барпо этиш ишига бағишлашни астойдил истайдилар.

Биз ўзимизнинг бутун саноатимизни бажонидил тинч давр маҳсулотларинигина ишлаб чиқаришга кўчирар эдик! Бизнинг Совет давлатимиз қардош социалистик мамлакатлар билан биргаликда ана шунга имконият туғдириш учун тинмай, сабот-матонат билан кураш олиб бормоқда. Биз ёппасига ва батамом қуролсизланиш ва қурол-яроғларни қисман қисқартиришнинг конкрет чораларини кўриш тарафдори бўлиб майдонга чиқмоқдамиз. Бу чоралар ана шу буюк мақсадга олиб келган бўлур эди.

Аммо, ўртоқлар, жаҳондаги аҳвол ҳозирда ҳам жуда ташвишли бўлиб кескинлашиб турибди. Империализмнинг агрессив кучлари тинчимаётирлар. Улар жаҳоннинг гоҳ у районида, гоҳ бу районида қурол кучи билан социализм ва тараққиёт йўлини тўсишга уринмоқдалар, халқларнинг ички ишларига сурбетларча аралашмоқдалар. Қўшма Штатлар империализмининг қаҳрамон Вьетнам халқига қарши олиб бораётган агрессив, босқинчилик уруши инсониятни ҳақли суратда ғазаблантирмоқда.

Империализм ва реакциянинг кирдикорлари бизни ғоят ҳушёр бўлиб туришга, доим шай бўлиб туришга мажбур этади. Варшава Шартномаси, социалистик давлатларнинг енгилмас куч-қудратини социализмнинг тарихий ғалабаларини қўриқлаб турибди. Бизнинг Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматимиз барча совет кишиларининг маъқуллаши ва қўллаб-қувватлаши билан совет халқининг хавфсизлиги ва тинч меҳнатини, дўстларимиз ва иттифоқчиларимизнинг хавфсизлигини таъминлаш учун куч-ғайратларини аямайди.

Ўртоқлар, сизларни ишонтириб айта оламанки, Совет Иттифоқининг жазаваси тутган ҳар қандай империалистик доираларнинг шаҳтини қайтариб қўя оладиган мустаҳкам воситалари бор. Ҳарбий авантюраларнинг мухлислари буни эсдан чиқармасинлар.

Ўртоқлар, интернационализмнинг олижаноб принципларига содиқ бўлган қардош коммунистик партиялар ҳозирги вақтда социализм ва тараққиётнинг ҳамма кучларини империалистик агрессияга қарши бирлик фронтига жипслаштириш учун қандай кўп иш қилаётганликлари сизларга маълум. Бирлик ва жипслик кучимизга куч қўшади, ажралиш ва тарқоқлик бу кучни заифлаштиради. Ана шу оддий ҳақиқат ҳаммага аёндир.

Биз Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг коммунистлар ва барча прогрессив кучлар бирлиги ва жипслиги учун олиб бораётган курашини қадрлаймиз. Шу мақсад йўлидаги кураш — ҳозирги вақтда пролетар интернационализмининг энг муҳим мезонидир. Ҳаммадан кўра кўпроқ бақириб, империализмга сўздагина лаънат ўқиётган киши эмас, балки антиимпериалистик фронтни жипслаштириш, революцион бирдамликни амалда мустаҳкамлаш соҳасида тинмай ишлаётган киши интернационалистдир. «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» шиори Маркс замонасидагидек ҳозирги кунда ҳам кучли даъват бўлиб жаранггламоқда.

Ўртоқлар! Сизнинг заводингиз Грециянинг оташин ватанпарвари ва социализм учун курашчи Никос Белояннис номига қўйилган. Никос Белояннис Греция реакциясининг қўлида ҳалок бўлган эди. Ана шу шонли ном интернационализм рамзи, коммунистик бурчга ва меҳнаткаш халққа садоқат рамзи бўлиб қолди. Биз бу ерда, сизнинг заводингизда туриб комил ишонч ва осойишталик билан шу гапларни айтамиз:

— Ўртоқ Белояннис рўёбга чиқариш учун курашган ва ҳаётини бағишлаган иш, социализм иши енгилмасдир!

Бу ерда сизнинг заводингизда биз шундай деб айтамиз, пролетар қардошлиги ва бирдамлигининг буюк принциплари муқаррар тантана қилади!

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, жаҳон ишчилар синфи ва унинг коммунистик партиялари маҳкам жипслашиб, янгидан-янги ғалабалар сари борадилар!

Ўртоқлар! Совет ва венгер халқларининг мустаҳкам дўстлиги марксизм-ленинизм, социалистик интернационализм ғояларидан илҳомланмоқда. Совет кишилари ҳар иккала мамлакатнинг саодати ва бутун жаҳон социализм системасининг саодати йўлида бу дўстликни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга қатъий бел боғлагандирлар.

Меҳмондўстлигингиз ва делегациямизга нисбатан изҳор қилган қардошлик туйғуларингиз учун яна бир марта чин кўнгилдан сизларга миннатдорчилик билдиришга ижозат бергайсиз. Белояннис номидаги заводда ишловчи барча ходимларнинг меҳнатда янги муваффақиятларга эришувларини, шахсий ҳаётда бахтиёр бўлишларини истаймиз.

Яшасин шонли венгер ишчилар синфи!

Яшасин венгер халқини комил ишонч билан социализм ғалабаси сари бошлаб бораётган Венгрия Социалистик Ишчи партияси!

Бузилмас Совет — Венгер дўстлиги мустаҳкамланиб ривожланаверсин!

З. Комочин билан Л. И. Брежнев нутқлари қарсаклар билан бир неча бор бўлиниб турди.

Л. И. Брежнев делегация номидан Белояннис номли завод коллективига эсдалик совғалари — Ойнинг совет сунъий йўлдоши моделини ҳамда Сормово кемасозлик заводи ишчилари тайёрлаган ҳаво ястиқчага таяниб сузадиган кема моделини тортиқ қилади.

Митинг охирида партия гимни — «Интернационал» ижро этилди.

Митингдан сўнг Совет делегациясининг аъзолари завод цехларидан бирини кўздан кечирдилар. Бу ерда улар ишлаб чиқариш билан танишдилар, ишчилар билан суҳбатлашдилар.

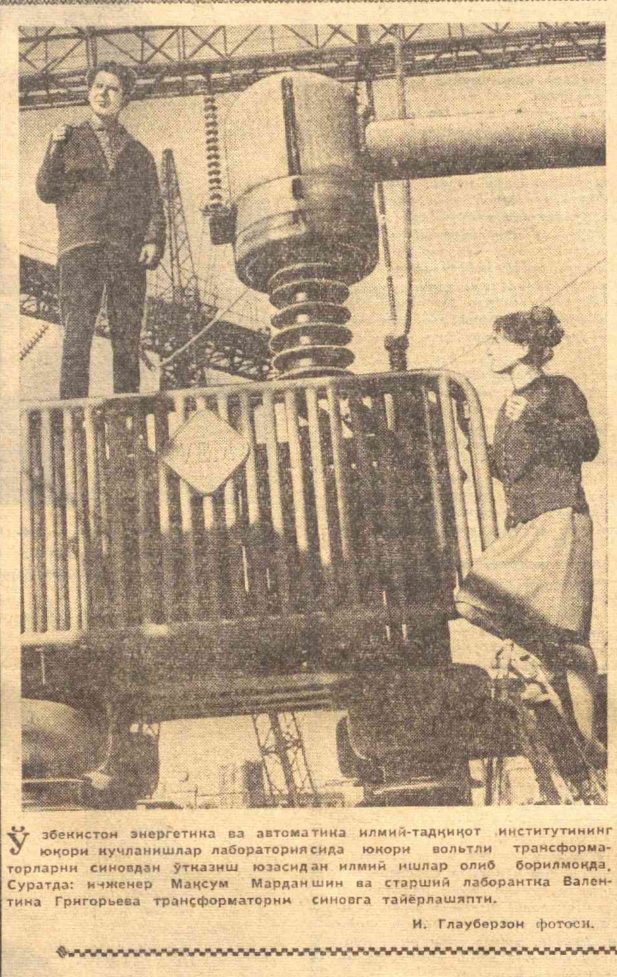

Ўзбекистон энергетика ва автоматика илмий-тадқиқот институтининг юқори кучланишлар лабораториясида юқори вольтли трансформаторларни синовдан ўтказиш юзасидан илмий ишлар олиб борилмоқда. Суратда: инженер Мақсум Марданшин ва старший лаборантка Валентина Григорьева трансформаторни синовга тайёрлашяпти.

И. Глауберзон фотоси.

ЖАНГЧИ ШАҲАР, МЕҲНАТКАШ ШАҲАР

НОВОРОССИЙСК, 1 декабрь. (ТАСС махсус мухбири И. КОЗЛОВСКИЙ). Улуғ Ватан уруши йилномасида совет халқининг мардлиги ва қаҳрамонлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи шонли саҳифалар кўп. Немис-фашист босқинчиларнинг қутуриб қилган ҳужумини қайтарган Новороссийск ҳимоячилари ана шу саҳифалардан бирини ёзишган.

Совет жангчиларининг, Қора денгиз флоти денгизчиларининг ва партизанларнинг жанговар шижоатлари «Малая земля», «Цемес бухтаси» деган номлар билан боғланган. Бу жойлардаги ҳар қарич ер илма-тешик бўлиб кетган, қон билан бўялган. «Малая земля» денгизчилари ва пиёда аскарлари, тўпчилари ва миномётчилари 225 кечаю-кундуз мардонавор жанг қилганлар.

1943 йил 16 сентябрда гитлерчилар тор-мор келтирилиб, улоқтириб ташланди. Ўз номларини абадийлаштирган кишилар учун шодиёна ғалаба дамлари бошланди.

Ўшандан бери орадан 23 йил ўтди. Уруш етказган жароҳатлар аллақачонлар тузалиб кетди. Новороссийск ўсиб камол топди. Ватанимиз жанубидаги йирик денгиз порти ва саноат маркази, жангчи шаҳар — меҳнатчи шаҳар, ижодкор шаҳар бўлиб қолди. Ана шу декабрь кунлари ишчи ва хизматчилар ўзларининг меҳнатда эришган муваффақиятлари тўғрисида рапорт бермоқдалар, Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига мажбурият олмоқдалар.

Яқинда СССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан Ватан олдидаги хизматлари учун, Улуғ Ватан уруши даврида немис-фашист босқинчиларга қарши курашда Новороссийск шаҳрининг ҳимоячилари оғир шароитларда кўрсатган матонат, мардлик ва қаҳрамонлик учун Новороссийск шаҳри 1-даражали Ватан Уруши ордени билан мукофотланди.

...Шаҳар байрам либосида. Новороссийскка ҳукуматнинг олий мукофоти топширилиши муносабати билан бўладиган тантаналарга келган азиз меҳмонлар-қаҳрамон шаҳарлар — Москва, Севастополь, Одесса, Краснодар ўлкаси вакилларини меҳнаткашлар самимий кутиб олдилар.

НОВОРОССИЙСК БАЙРОҒИДА — ВАТАН УРУШИ ОРДЕНИ

□ □

...Театрнинг томоша зали одамлар билан лиқ тўлган. Бу ерда шаҳарнинг энг яхши кишилари — корхона ишчилари, портчилар, хизматчилар, инженер-техник ходимлар, фан ва маданият арбоблари, партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, жамоатчилик вакиллари, тантаналарда қатнашмоқ учун келган Совет Армияси ва ҳарбий денгиз флотининг жангчилари, кўпдан-кўп меҳмонлар ўтиришибди. Тантанали мажлис қатнашчилари орасида Новороссийск учун бўлган жангларнинг қаҳрамонлари, — унинг ҳимоячилари ва душманни батамом тор-мор келтирган кишилар бор.

Мажлис аҳли КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари Г. С. Золотухин, Қизил Байроқли Қора денгиз флотининг қўмондони адмирал С. Е. Чурсин, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Авиация маршали Е. Я. Савицкий, Новороссийск портига туширилган десантчилар командири, Совет Иттифоқи Қаҳрамони вице-адмирал Г. Н. Холостяков ва бошқаларни самимий кутиб олди.

Тантанали мажлисни шаҳар ижроия комитетининг раиси В. И. Сорокин очади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленкога сўз берилади.

А. П. Кириленко СССР Олий Совети Президиумининг Новороссийскни биринчи даражали Ватан Уруши ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонини ўқиб эшиттиради. У, орденни шаҳар байроғига қадаб қўйганида залда овация бошланиб кетади.

Ўртоқ А. П. Кириленконинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан неча марталаб бўлиниб турди.

КПСС Новороссийск шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Е. Тупицин шаҳар ҳимоячиларининг Улуғ Ватан уруши йиллардаги жасоратларига юксак баҳо берганликлари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматига чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирди.

Вице-адмирал Г. Н. Холостяков, собиқ партизанлар отрядининг командири Н. Т. Зайцев, Авиация маршали Е. Я. Савицкий, адмирал С. Е. Чурсин ва бошқалар жангчиларнинг қаҳрамонлигини гапириб бердилар.

Кубань меҳнаткашлари, деди КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари Г. С. Золотухин, Новороссийск ҳимоячиларининг жанговар жасоратлари учун уларнинг ҳаммасидан умрбод миннатдордирлар. Уларнинг матонати ва довюраклиги барча кубанликлар учун меҳнатда илҳом манбаи бўлиб хизмат қилади. Шаҳар партия ташкилоти раҳбарлигидаги Новороссийск ишчилари ва хизматчилари, инженерлари ва техниклари етти йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариб, ҳозир беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун жонбозлик билан курашмоқдалар.

Нотиқ КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукумати Краснодар ўлкасининг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга жуда катта эътибор бераётганликларини таъкидлаб ўтди. Шу туфайли Кубань фашистлар оккупацияси даврида етказилган жароҳатларни тез тузатиб олди ва саноат билан қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришда каттагина муваффақиятларга эришди. Ҳозир комил ишонч билан айтиш мумкинки, ўлка саноати беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини ошириб бажаради. Меҳнаткашлар Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб олиш учун бутун кучларини сарфлайдилар.

Йиғилиш қатнашчилари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига табрикнома қабул қилдилар.

НИКОЛАЙ ТИХОНОВ 70 ЁШДА

Николай Тихоновнинг етук поэтик таланти, эҳтиросли публицистикаси, салмоқдор прозаси барча совет халқларига маъқул ва манзурдир. Шоир ижоди унинг жўшқин ижтимоий фаолияти билан чамбарчас боғланган. Шунинг учун ҳам бу нуроний, доно ва камтарин сиймони халқимиз муносиб эъзозлайди.

УЛУҒ ДЎСТИМИЗ

ОЙБЕК

Ўзбек адабиётининг самимий дўстлари кўп. Булар орасида энг катта ўринни Николай Семенович Тихонов ишғол этади. У ажойиб совет адиби ва шоиридир; халқлар тинчлиги ва дўстлиги учун фидокорона курашувчилар сафида ҳам унинг ўрни мўътабардир.

Николай Семенович Тихонов 70 ёшга тўлди. Унинг бу шарафли юбилейида мен азиз дўстимни қалбимнинг бутун самимияти, муҳаббати ила қутлайман.

Тихонов бизнинг мамлакатимизнинг атоқли шоиридир. Унинг босиб ўтган катта йўли пок ва шарафлидир. Тихонов Петербургда ҳунарманд оиласида туғилган, 1915 йилда солдатликка чақирилиб, йигитлик вақтидаёқ биринчи жаҳон урушининг, адолатсиз қонли урушнинг бутун даҳшатини кўрди. Буюк Октябрь инқилобининг биринчи кунидан Тихонов инқилоб курашчиси бўлди, ўз ихтиёри, соф қалбининг садоси билан қизил аскарлар сафига кирди. У қўлида ҳам қурол, ҳам қалам билан халқлар озодлиги учун, халоскор ҳақиқат учун курашди. Ёш шоир ўзининг биринчи янгроқ овози, биринчи инқилобий романтик шеърлари билан инқилобнинг буюк ғояларини ҳимоя қилди ва ҳануз бу муқаддас ғоянинг илғор курашчисидир. У ўзининг бутун куч-қудрати билан, қайноқ-тошқин эҳтироси билан, бутун борлиғи билан бу йўлда курашиб келмоқда. Ҳануз шоирнинг ижод булоғи тошқинлидир. Унинг шеърлари ҳаётга ташналик ифодасидир, унинг бутун шеъриятида ҳаёт қаршисидаги ҳамиша соф ҳаяжон, соф туйғулар тошади, юксак инсоний ҳислар абадий жўшиб туради. Тихоновнинг шеърияти ранг-баранг жилвали, баланд руҳли, чуқур таъсирли, ҳар бир сатри қабариқ, янги бир бадиий кашфиётдир. Йиллар ўтяпти. Борган сари юқори маҳорат касб этаётган бу зўр шоир ҳамиша ёшдир. Шоирнинг кенг қалби бутун дунё меҳнаткашлари билан бирга яшайди; унинг шеърияти, бутун ижодиёти ер куррасининг жонли тарихи, у — бутун халқлар ҳаёти, ғояси, орзуларининг куйчиси, курашчисидир.

Шоир ўз ижод йўлининг илк поғонасида ҳинд боласи Ленинни кўришни орзу қилганлиги ҳақида ажойиб достон яратган эди. Шоир ёшлигидан Шарқни севган, унинг ижодида Шарқ катта ўрин олган. У бир романтик каби Шарққа ошиқ ва бир донишманд каби Шарқни яхши билади. Тихонов жаҳоннинг кўп жойларида, айниқса Шарқий мамлакатларда кўп бўлди. Тинчлик курашчиси, самимий дўст сифатида дунёни кезди. Биз уни ҳамиша энг йирик анжуманларда кўрамиз. Бу учрашувларда, беҳисоб сафарларида Тихонов қайноқ қалби, тошқинли эҳтироси билан кийин, илҳомбахш ишга, зўр курашга мардона отиладди. Унинг эҳтирос тошган нутқлари, самимий, дўстона суҳбатлари кўп мамлакатларда янградди, ҳар жойда уни катта дўст, улуғ курашчи, башарият тақдирининг жонкуяри сифатида қувониб қаршилайдилар. Сафарлари қисқа бўлса-да ҳар бир сафардан илҳом тошган янги фикрлар, янги таассуротлар билан қайтади. Сўнгги йилларда хорижий мамлакатлар ҳақида бизда кўп шеърлар пайдо бўла бошлади, лекин бу адабий тошқинда Тихонов ижоди ўзига хос ёрқинлиги билан кўзга ташланади. Ҳар гал у истеъдодли, теран мазмунли, салмоқдор, эҳтиросли ёзади. Ҳар бир асарида ҳаётнинг зўр ҳақиқатини, ҳар кимни тўлқинлатувчи ҳақиқатни кўрамиз. Шоир тинчлик ғоясига ҳамиша зўр садоқатини, бутун меҳнаткаш халқларга бўлган чексиз муҳаббатини куйлайди.

Николай Семёнович ажойиб гўзал бир сиймо, пок, камтар ва донишманд, азиз биродаримиздир. Танишганимиз ҳамоноқ мен унинг мафтуни бўлганман. Фақат менгина эмас, у билан танишган ҳар бир киши ёрқин истеъдодининг, жозибали ижодининг, дилбар суҳбатининг, дўстларига меҳр тўла қалбининг мафтуни бўлади.

Уни эслар эканман, ёки газета саҳифаларида у ҳақда, ёки унинг янги-янги асарларини ўқир эканман, мен дўстимни ҳамиша шод, халқлар хизматига ҳамиша тайёр, туғилган ҳар бир куннинг ҳамнафаси, юзлари тўла табассум, ҳаёт ранглари билан нурланган ҳолда қаршимда тасаввур этаман. Унинг янгроқ, ҳар қалбни банд этувчи завқли хандасини эшитаман. Соғинаман. Дўстларига ҳамиша очиқ қучоғини қумсайман. Уни кўришга шошиламан.

Шоирнинг юбилейи совет адабиёти учун, ҳисобсиз барча дўстлари учун буюк шодлик ва хуррамликдир. Шу кунлар бизнинг муҳаббатимиз шоирга етгай ва унинг қалбида, илҳомида, ижодида янги тўлқинлар яратгай!

МИРМУҲСИН.

УСТОЗ ТИХОНОВ

Буюк шоир ва жамоат арбоби, ўзбек адабиётининг қадрдон дўсти Николай Семенович Тихоновнинг етмиш ёшига.

Қалбимда садоқат, вафо, эътиқод —
Буюк соз олдида эгаман бошим.
Сиз, азиз Тихонов, шеърият пири,
Шеърият — борлиғим, сўнмас қуёшим...
Кашф этдингиз хазон билмовчи бўстон,
Катта Шарқ атайди Сизни — аллома.
Бир жануб ўғлининг бу юрак шеъри
Оқсоқол шоирга шогирддан нома...
Навоий-ю Жомий, Пушкин — Мицкевич —
Умрлик дўст эди Тагору Иқбол.
Тихонов-ла Ойбек дўстлиги ҳам ҳеч —
Бузилмас, у мангу, қутлар истиқбол.
Ойга учаётган космонавт агар
Сўраса не китоб олишни у дам —
Навоий-ю Пушкин, Ғафуру Тагор
Ва олиб уч дердим Тихоновни ҳам.
Олифта ўзлигин мақтаб юрувчи
Баъзи шоирларга йўқдир тоқатим.
Яхши ҳам Сиз борсиз, Шчипачев, Уйғун...
Шеъримиз лаззати дунёга татим.
Ўзбекнинг у серфайз карнай-сурнайи,
Улкан ноғорасин янгратай бу кун —
Етмиш ёшлигингиз муборак, устоз!
Аммо бу эмасдир достонга якун.
Ўргатдингиз бизга парвоз этишни,
Судралиб юришни кўрмадингиз эп.
Ўзимга танитиб ўзбеклигимни,
Бошни силадингиз бўйинг ўссин, деб.
Рус демак — меҳрибон, улуғ халқ демак,
Ҳамда Сиз демакдир, Сизнинг янгроқ шеър,
Чиркинликка қарши инқилобий куч,
Биз Сизни севамиз, буни қалблар дер.

Ноябрь, 1966 йил.

ҚАЛБ ОФТОБИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТХОНЛАРИ ХАТЛАРИНИ ЎҚИБ...

Мен матбуотда кўп йиллар хизмат қила туриб, шу кунлардагидек редакцияга қуйилаётган хатлар оқимига илгарилари назарим тушмаган эди. Бу муболаға эмас, шунчаки айтилаётган сўз ҳам эмас. Редакция почтасида тахланиб турган беҳисоб конвертлар яқиндагина ва газетамизнинг ушбу сонида «Совет Ўзбекистони»нинг ўз муҳтарам мухлисларига тақдим этган анкетасига жавобан оммадан ёғилаётган юрак сўзлари, ишонч ва муҳаббатнинг, яхши истак, ва яқиндан кўмаклашишнинг ифодасидир. Хатларда газетамиз шаънига айтилаётган фикрлар эса бир жаҳон маънога эга.

Хатларда айтилган фикрларнинг ҳаёт билан ҳамнафаслиги, мулоҳазаларнинг тийранлиги, изланиш ва янгиликка интилишнинг беқиёс ўсганлиги, ўйланиш ва тасаввур этиш савиясининг баландлиги талабчан газетхоннинг камолатидан, дид, ақл-заковатининг бақувват ва улуғлигидан далолат бериб турибди. Улар ҳаёт шуурини басталовчи, акс эттирувчи, куйловчи бамисоли бир хазинадир. Бу хатлар матбуотга самимият, эътибор, эътиқод, ишонч ва умид ҳиссиётларининг тўлиб-тошган чашмасидир. Шу боисдан ҳам, ҳар бир хат редакциямиз учун, унинг ижодий коллективи учун, ...а қаламкашлари учун шу қа...р қимматли, шу қадар азизки, биз буни ҳар чоқ қадрлаймиз, муқаддас биламиз.

Хатларнинг маъно ва мазмуни, бутун йўналиши ягона фикр-мақсадни талқин этади, шарҳлайди. Бу матбуотда партия XXIII съездининг руҳи, ғояси чуқур ва мустаҳкам ўрин олганлигидир. Яхши бошланган янги беш йилликнинг биринчи йили зафарлари матбуотнинг қайноқ, серзавқ, сермазмун сатрларида куйланаётгани шу хатларда алоҳида таъкидланади. Анкетада берилган саволларга газетхонларнинг жавоби шу қадар ранг-баранг, шу қадар маъноли ва мазмунлики, унинг ҳар бири ижодкор учун илҳом манбаъидир. «Бир тасаввур этиб кўрингчи! Дунёни кезиб чиқиш осон гапми? Бунинг иложи йўқдай туйилади. ...о жаҳондаги воқеалар билан ...а заҳоти бизларни хабардор қилувчи кучли-восита бор, бу газета. Унинг хизмати бутина эмас. У бамисоли кўзгу, ойна. Унда ҳамма нарсани кўра оламиз. Бизнинг онгимиз ва маданиятимизни ўстиришда газетамиз ўз хизматини аямаётганлигидан хурсандмиз». Бу сатрларни ёзган Қашқадарёлик совхоз бухгалтери Ғани Раҳимов газетачилар ишига янги муваффақиятлар тилайди.

Яна анкеталарни ўқиймиз: юридик фанлар доктори профессор Отабой Эшонов анкетанинг биринчи саволига шундай жавоб берибди: «Ўзбек совет адабиётининг классик намояндалари Ойбек, Ғафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Уйғун, Шайхзода ва бошқаларнинг газета саҳифаларида эълон этилган бадиий асарлари ўзларининг мазмундорлиги, инсонларни коммунистик ахлоқ қоидаларига риоя қилишга даъват этиши, жозибалиги, ғоявий юксаклиги билан бизларни мафтун этди. Саид Аҳмаднинг ҳажвий ҳикоялари эса ҳам кулдиради, ҳам ҳаяжонга солади».

Қирғизистон ССР Қорасув шаҳрининг бинокор ишчиси Асқар Абубакиров бадиий асарлар, ахлоқ одобга доир материалларни ўқишга чанқоқлигини билдирибди. У газетамиз саҳифаларида босилаётган очерк ва ҳикоялар, интермедия ва новеллалар, шеър ва лавҳалар, ҳажвия-аскиялар унга манзур бўлаётганлигини таъкидлайди. У шундай материалларнинг янги йилда янада кўпроқ ёритилишини умид қилади. Юзларча хат авторларининг истаклари шу мазмунда.

Бағдоддаги «Большевик» колхозининг ёш пахтакори Ўктамжон Йўлдошев пахтакорнинг меҳнати, жасорати, кураш ва ўйлари газетада бош ва асосий тема бўлиб қолаётгани ҳаёт талабларига мувофиқ ижодий изланишнинг бирдан-бир тўғри йўли деб баҳолайди. Шундай мазмунда ёзилган хатлар озмунча эмас. Уларнинг авторлари олтин далаларнинг пешвозлари — механизаторлар, сувчилар, агрономлар, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг командирлари, соҳибкорлар, сабзавотчилар, галлакор ва шоликорлар, чорвадорлардир. Улар пахтачилигимиз ҳақидаги сатрлар ойдин йўлдан чизилаверсин, пахтакорнинг касбкори улуғланаверсин, қишлоқ хўжалигининг истиқболи меҳрли қаламларда мадҳ этилаверсин дейишяпти.

Газета коллективимиз ўз ўқувчиларига мурожаат этар экан, уларга тақдим этган анкетада шу сўзларни рўй-рост ёзиб қўя қолди: **«1966 йилда «Совет Ўзбекистони»да босилиб чиққан қайси материал нега ва нима сабабдан сизга ёқмади?»** Юзларча хатларнинг авторлари, чунончи, фарғоналик бинокор Карим Раҳимов, қашқадарёлик чорвадор Зиёдулла Нормўминов, сирдарёлик ўқитувчи Зарфулла Рўзиқулов, бухоролик совхоз ишчиси Аҳмад Эрназаров, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган бинокор Шарифжон Раҳмонов, самарқандлик фельдшер Шамси Самадов ва бошқалар шу саволга «Газетада босилган ҳамма материаллар бизларга ёқади» деб ёзиб қўйишибди. Бу партия матбуотига халқ ишончи, муҳаббати, умидининг ифодасидир.

Газета ишини бундан кейин янада яхшилаш, унинг мазмунини бойитиш, таъсир кучини, жанговарлигини ошириш ҳақида умумхалқ ғамхўрлигини кўрсатувчи бу хатларда шундай истаклар билдирилганки, булар истиқболни ойдинлаштиради, янги марраларни, янги чўққиларни кўзлайди. Истакларда газетанинг тематикасини кенгайтириш ва унда босилаётган материалларнинг бадиий жиҳатдан янада бақувват бўлишига эришиш, принципиал масалаларни дадил кўтариб чиқиш тавсия этилади.

Избоскан ёшларининг онахони Сокина Вофаева газетада босилаётган айрим материалларда, айниқса очерк, лавҳаларда баъзи кишилар ҳаддан ташқари кўкларга кўтарилиб мақталаётгани камтаринлик руҳида камол топаётган замондошларимиз шаънига мос тушмаслигини, бундай ҳол оддий меҳнаткашни ноқулай аҳволда қолдираётганлигини кўрсатиб ўтади.

1967 йил учун «Известия» «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока», «Тошкент ҳақиқати», «Коммунизм тонги» (район), «Сельская жизнь» газеталарига, «Здоровье», «Социалистик қонунчилик» журналларига обуна бўлган ва 35 йилдан буён газетамизни мунтазам ўқиб келаётган Орджоникидзе районлик Малик Ғуломовнинг бизга йўллаган хати характерлидир. У ўзи ва оила аъзолари баҳраманд бўлаётган матбуот нашрлари маънавий ҳаётларини мазмунли ўтказишда қанчалик ёрдам бераётганлигини мамнуният билан таъкидлайди. Шу билан бирга у газетада қуйидаги фикрларга тақлид этишни истайди: «Хотин-қизларга нисбатан бой-феодалларча муносабатда бўлаётган эркакларни танқид қиласизлар, бу тўғри. Чунки, орамизда ўтмишнинг чирик саркитидан қутила олмаган шахслар борлигини биламиз. Лекин ўз оналик бурчларини ҳалол ўтамаётган, аёл кишига мансуб нафосат ва гўзалликлардан маҳрум бўлаётган болаларига, эрларига иззат-ҳурматни кўзламаётган андишасиз аёллар ҳам учраб туришини эслаб қўйинглар. Бундайлар газетада танқид қилинса умуман аёларни ранжитиш бўлардди деган тор фикрдан узоқда бўлган яхши. Бу масалада газетада бир ёқламаликка йўл қўйилмаслиги керак.

Танқидий материалларнинг натижаларини газетхонларга маълум қилиб туриш матбуот изчиллиги учун курашнинг муҳим белгисидир. Шу ҳақда Навоий районидаги Калинин номли мактаб ўқитувчиси Х. Аслоновнинг анкетада келтирган мулоҳазасида жон бор: «Менга шу нарса ёқмайдики дейди у, газета саҳифаларида айрим шахсларнинг жиноятлари фош этилади. Бироқ унинг оқибатидан хабарсиз қоламиз. Одатда бундай материалларнинг натижаси ё маълум қилинмайди, ёки жуда кечикиб эълон қилинади. Шунга бир эътибор қилиб қўйинглар».

Яна бошқа бир хатнинг автори «Фан кашфиётлари, техника янгиликлари менга ёқади» деб кўрсатибди. Лекин бу масалада газета саҳифаларида берилаётган материаллар унча кўп эмас. У яна фикрида давом этиб бундай дейди: «Газетангизда босилган «Юлдуз ёмғири» ҳақидаги мақолани ўқиётиб кўнглим равшан тортди. Лекин унда тафсилот тушунарли баён этилмаганлиги мени доғда қолдирди».

Анкеталарда баҳс этилган фикрларга қулоқ оссангиз бир қанча газетхонларнинг ранжиётгани ҳам кўзга чалинади. Бу ҳаммадан олдин газета ва журналларнинг ўз эгаларига вақтида етказиб берилмаслигидир. Айрим жойларда оддий ҳодисага айланиб қолган, аслида обуначиларга эътиборсизлик, ҳурматсизлик оқибатларини келтириб чиқараётган ярамас бир ҳолдирки буни ачиниш билан таъкидлашга тўғри келади.

Шундай аҳволдан норози бўлиб, анкетага имзо чеккан янгийўллик Эргаш Турдиев қуйидагиларни маълум қилади: «Газета ва журналларга хоҳиш, ҳавас билан ёзиламиз. Уларсиз ҳаёт кечиришнинг қизиғи йўқ. Бироқ, обуна бўлиш ўнғайку-я, газета олиш амри-маҳол. Бизларни ташвишга солаётган муаммо ҳам шу. Биз яшаб турган колхоз қишлоғига газеталарнинг 3—4 кунлик сонларини ўрамлаб келтиришади ва тарқатишади. Биз янги воқеалардан ҳафтада эмас, ҳар куни хабардор бўлиб турармиз деган умидда эдик. Лекин, ниятимиз ҳосил топмаганидан хафамиз».

Яна бир хатда: «Ҳурматли редакция! Анкетага фикрларимни сиғдира олмадим. Шу сабабли алоҳида қоғозга ёзишга мажбур бўлдим. Бир неча йилдан бери газетангизнинг ўқувчисиман. Ундан бутун оиламиз баҳраманд бўлади. Кўнглингизни оғритсам ҳам хафалигимни айтиб қўя қолай. Уйимиз почтадан олисроқ. Бироқ газетани вақтида олабилмаслигимизга бу важ бўлиши мумкин эмас. Афсуски бугунги газетани эртасига, баъзан учинчи куни оламиз. Иложи бўлса, бизни шу ташвишдан қутқазиб қўйсангизлар».

Тошкент шаҳар, Октябрь районни, Чиғатой маҳалласида истиқомат қилувчи У. Умаров ҳам шу ҳақда эътироз билдирган: «Кишида турлича одатланишлар бўлади. Масалан, мен меҳнат кунимни кундалик газета саҳифаларини бир карра бўлса ҳам кўздан кечиришдан бошлайман. Янгиликлардан хабардор бўлган кишининг дили равшан, кўнгли чоғ, фикр-ўйлари маъноли бўлади. Эсиз, баъзан шунга муяссар бўлолмайман. Сабрсизлик билан кутган газетани почтальон эрталаб келтирмайди. Натижада кўнглим ноxуш тортади. Бирор нарсани йўқотгандай сезаман ўзимни. Бундай вақтда почта-алоқа бўлимига мурожаат қилсак, у ердагилар ҳеч бўш келишмайди.— Почтальон зарур иш билан бошқа ерга кетган, сабр қилинг, бугун бўлмаса эртага оларсиз дейишади. Обуначига ҳурмат шуми?».

Бошқа жуда кўп хатларда ҳам «Союзпечать», почта алоқа органларининг бепарво ва масъулият сезмайдиган ходимлари қаттиқ танқид қилинади. Ҳар жиҳатдан тўғри ва ўринли бу эътирозлар тез ҳисобга олиниши, ҳар бир обуначига у ёзилган газета ва журналлар сира кечиктирилмай вақтида етказиб берилиши зарур. Газета тарқатиш — сиёсий иш. Бу масала ҳамма жойда нормал ва тўғри изга қўйилиши — партиявий ишнинг муҳим қисмидир. Демак, бу ишда партия ходимлари актив ҳаракат қилишлари, «Союзпечать» ва почта алоқа органларининг фаолияти устидан қаттиқ контроллик ўрнатишлари зарур. Бу даставвал матбуот нашрларини омма ўртасида кенг тарқатиш ва газета ҳамда журналларнинг тиражларини ўстиришнинг муҳим омилидир.

Хатларда саноат, қурилиш масалаларини, шаҳар ва қишлоқларни обод этиш, меҳнаткашларга маданий-маиший хизматни яхшилашга оид материалларни кенгроқ ёритиш ҳақида кўпдан-кўп яхши фикрлар баён этилган.

Руҳий дунёси алангаланаётган, муқаддас сатрларини, мисраларини ҳаёт нафасила жўр этаётган журналист ўз ижод илҳомини халқ қалбидан, халқ меҳнати ва турмушидан оляпти. Редакцияга пўлат оқимидек қуйилаётган хатлар эса бамисоли шу чашма. Барҳаёт талант, нафис ва жўшқин илҳом бахш этаётган ҳам шу хатлар. Халқ қалбининг офтоби бу хатлар! Меҳнат аҳлининг, ҳамма касб эгаларининг ўз газетасига бўлган ишончи меҳр-муҳаббатининг тимсоли ҳам шу хатлар. Буни газетачилар қадрлайдилар ва шу хатлар дея яшаб, ижод этаверадилар.

Х. ЁДГОРОВ.

НУРЧИЛАР ВАХТАДА

НАВОИЙ. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Совет ҳокимиятининг шонли 50 йиллик юбилейи шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган Навоий ГРЭСининг ишчилари, инженер-техниклари дастлабки маррани эгалладилар.

Бу ерда 50 минг киловатт-соат қувватга эга бўлган навбатдаги бешинчи блок муддатидан илгари фойдаланишга топширилди. Навоий нурчилари шу кунларда ГРЭСнинг навбатдаги олтинчи энергоблокини тезроқ битказишга ҳаракат қилмоқдалар. Омилкор ишчиларнинг маҳорати туфайли олтинчи блокнинг биринчи ва иккинчи цехларида монтаж ишлари тугалланди. Монтажчилар агрегат ва машина залларидаги бир қанча ускуналарни йирик-йирик блоклар билан пайвандлашнинг прогрессив усулларидан кенг фойдаланмоқдалар. Натижада монтаж ишлари муҳлатини бирмунча қисқартириш, меҳнат унумдорлигини кескин оширишга эришилаётир.

Навоий ГРЭСи ишчилари юбилей йилини барча қувватларни тўла ишга тушириш, шу тариқа корхона қувватини анча ошириш билан кутиб олишга аҳд қилиб, меҳнатда ташаббус ва шижоат кўрсатмоқдалар.

ЖУРНАЛИСТЛАР ЙИҒИЛИШИ

САМАРҚАНД. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Область партия комитетининг мажлислар залида журналистларнинг область йиғилиши бўлиб ўтди. Матбуот ва радио ходимлари иштирок этган бу йиғилишда СССР журналистлари иккинчи ва Ўзбекистон журналистлари учинчи съездлари якунлари ҳамда область журналистларининг вазифалари муҳокама қилинди. Бу ҳақда «Ленинский путь» область газетасининг редактори Л. Борсунский доклад қилди. Нарпай, Ургут, Хатирчи район газеталарининг редакторлари доклад юзасидан бўлган музокараларда қатнашдилар.

Область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ С. Н. Усмонов сўзга чиқиб, область ижодий ходимлари олдида турган муҳим вазифаларни таъкидлаб ўтди.

ЧАРОҒОН ҚИШЛОҚ

БАХТ, («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). Сирдарё районидаги «Қизил Октябрь» колхози қишлоқлари тобора обод ва чароғон бўлаётир. Колхозчиларнинг уйлари, жамоат жойларида Ильич нурлари порлаб турибди.

— Совет Конституцияси куни арафасида 24 колхозчи хўжалиги янги уйларга кўчиб кирди, — дейди колхоз раиси ўртоқ А. Эргашев, шунингдек, новвойхона, ҳаммом, чойхона аҳолига маиший хизмат кўрсатяпти. Меҳнат аҳли водопровод сувидан баҳраманд бўлди. Қишлоқда радио, телевизор ремонти устахонаси очилди. Беш километр масофадаги катта йўл бор, ярим чақиримдан зиёд хиёбонга асфальт ётқизилди. Пахтачилик бригадаларида доимий ишлайдиган учта болалар боғчаси биноси қурилиб, кичкинтойлар ихтиёрига топширилди. Йил охиригача яна анчагина маданий-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ишга туширилади.

◆ ● ◆

Тошкент области. Орджоникидзе районидаги «Бўстонлиқ» совхозида қорамоллар, чўчқалар ва паррандаларни гидропон усули бўйича етиштирилган яшил масса билан боқилмоқда. Гидропоника цехи бутун йил бўйи ишлайди. Бу ерда ҳар куни 800 килограммдан ўт ўриб олинади (бу ҳар квадрат метрга 40 килограммдан тўғри келади). Суратда: Ю. Аҳмедов гидропоника цехида.

В. Кожевников фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

МУРОСАСИЗЛАР СИГНАЛИ

НИМА ҚИЛИШИМИЗ КЕРАК?

26 апрелдаги зилзила қанчадан-қанча уй-жойларга, маъмурий бинолар, мактаб ва болалар боғчаларига шикаст етказди; бу ҳаммага маълум. Менинг икки болам ҳам Октябрь район халқ маорифи қошидаги 107-болалар боғчасига (мудири М. Тўраева) қатнар эди. Зилзила натижасида бу боғча ҳам шикастланганини учун биринчи кунлари беркитиб қўйилди, ёзги бинога кўчиб чиққандан сўнг болалар боғчага яна қатнай бошлашди.

Ёз ўтиб кетди, боғча эса ремонтсиз қолаверди. Мана энди ёғингарчилик бошланиши билан (11 октябрь куни) ота-оналарга: «Эртадан бошлаб боғча ишламайди, ёзги бино болалар учун совуқ, қишкиси эса ремонтдан кейин очилади», деб жавоб қилинди.

Ҳаммани бир нарса таажжубга солаётир. Шу пайтгача қанча-қанча уй-жойлар, муассасалар ремонтдан чиқарилди-ю, лекин боғча битмай ётибди.

Гулсин БОҚИЕВА.
Бирлашган нашриёт босмахонасининг линотипчиси.

«Совет Ўзбекистони» газетхонларининг анкетаси

«Совет Ўзбекистони» газетасининг ҳурматли ўқувчилари! Сиздан қуйидаги саволларимизга жавоб ёзиб юборишингизни илтимос қиламиз. Бу редакциямиз коллективининг бундан кейинги ижодий ишларига катта ёрдам берган бўлур эди.

1.	Сиз неча йилдан бери газетамизга обунасиз, ёшингиз, касбингиз.	
2.	1966 йилда «Совет Ўзбекистони»да босилиб чиққан қайси материал, нега ва нима сабабдан сизга ёқди.	
3.	1966 йилда «Совет Ўзбекистони»да босилиб чиққан қайси материал, нега ва нима сабабдан сизга ёқмади?	
4.	1967 йилда «Совет Ўзбекистони» газетасига қандай истакларингизни билдирасиз.	

Мулоҳазаларингизни ушбу анкетага ёзгандан сўнг, уни қирқиб конвертга солиб, бизнинг адресимизга юборинг.

БИЗНИНГ АДРЕС:
Тошкент шаҳри,
«Правда Востока» кўчаси, 26-уй.
«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» газета редакцияси.

25 ЙИЛДАН СЎНГ

1941 йилнинг июнида Ватанимизга немис-фашист босқинчилари тўсатдан ҳужум қилди. Сафарбарлик бошланди. Фашистларга қарши бутун совет халқи курашга отланди... Эндигина Самарқанд медицина институтини битириш арафасида турган олтинчи курс студентлари ҳам биринчилар қатори Ватан ҳимоясига отландилар.

Фронтда ва фронт орқасида малакали медицина ходимлари етишмас эди. Шу туфайли Самарқанд медицина институтининг дипломантлари ҳаракатдаги армиянинг турли қисмларига ишга юборилди...

Яқинда Самарқанд медицина институтида одатдан ташқари воқеа бўлиб ўтди. 1941 йил институтни битирган ва ҳозирда Иттифоқимизнинг турли бурчакларида эл-юрт соғлиғи йўлида меҳнат қилаётган врачлар, медицина ходимлари ва давлат арбоблари бу ерга тўпландилар.

Институтни бундан 25 йил олдин битирганларнинг кўплари бу учрашувда иштирок этишмади. Улар Ватан учун бўлган ҳаёт-мамот жангларида, қаҳрамонларча ҳалок бўлганлар. Тўпланганлар уларнинг хотирасини ҳурмат билан эслашди.

Медицина ходимлари ўзлари билим олган аудиторияларни, қадрдон шаҳарни томоша қилдилар ва студентлик йиллардаги хотиралар тўғрисида суҳбатлаб ўтказдилар. Улар 30 йиллик юбилейларини ўтказиш учун келишиб олишди.

Қандай ҳаяжонли учрашув!

О. МАЪРУФОВА.
Учрашув қатнашчиси.

ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ БИРИНЧИ КОМИТЕТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 1 декабрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг биринчи комитетида (Сиёсий масалалар ва хавфсизлик масалалари бўйича) кеча кундузи ўтказилган мажлисда сўзланган нутқлар кўп мамлакатларнинг суверен давлатлар территориясида ва мустамлакаларда жойлашган чет эл ҳарбий базалари катта хавф туғдираётганлигини англаб олганликларини кўрсатди.

Совет Иттифоқи ана шу базаларни тугатиш масаласини Бош Ассамблеянинг кун тартибига киритган эди. Бу масала комитетда бир неча кундан бери муҳокама қилинмоқда.

Чехословакия вакили Черник айтдики, бошқа давлатларнинг территорияларида ҳарбий базаларнинг бўлиши доимий кескинлик манбаи ва хатарли ҳарбий можаролар ўчоғи бўлиб, давлатларнинг хавфсизлигига ҳамда умумий тинчликка таҳдид қилади.

Қўшма Штатлар томонидан Вьетнамда бошланган ва олиб борилаётган агрессив уруш, деди Чехословакия вакили, Америка ҳарбий базалари системаси қандай мақсадлар учун хизмат қилаётганлигини яққол кўрсатиб беради.

Чет эл ҳарбий базаларини тугатиш масаласида СССРнинг тутган позицияси, деди совет вакили Н. Т. Федоренко, принципиал ва изчил позициядир. Совет Иттифоқи ўзгаларнинг территорияларидаги чет эл ҳарбий базаларини, улар жаҳоннинг қайси районида бўлишидан қатъий назар, тугатиш учун доим курашиб келмоқда. НАТОдаги баъзи давлатлар чет эл ҳарбий базаларини тугатиш тўғрисидаги ҳар қандай таклифларга зўр бериб қарши чиқаётганликлари сабаблигина Совет ҳукумати биринчи қадам сифатида Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги чет эл ҳарбий базаларини тугатишни таклиф этди.

Совет вакили биринчи комитетдаги мунозараларга якун ясаб, бундай деди: бу мунозаралар Осиё, Африка, Латин Америкасининг халқлари ва барча тинчликсевар давлатлар чет эл ҳарбий базаларининг тугатилишидан астойдил манфаатдор эканликларини яққол кўрсатди.

Н. Т. Федоренко Америка делегати Фостернинг комитетда сўзлаган нутқини танқид қилди. Фостер Совет ҳукуматининг ташаббусини асоссиз равишда «пропаганда найранги» деб атади. АҚШ вакилининг Африка, Осиё ва Латин Америкасидаги ҳарбий базаларни тугатиш масаласи мустамлакачилик проблемаси билан боғланган эмас, деб қилган даъвоси ҳам кулгилидир, деди совет вакили.

Кения вакили Одхиамбо суверен давлатларнинг территорияларида чет эл ҳарбий базаларининг бўлиши ёппасига ва батамом қуролсизланиш проблемасини ҳал этишга тўсқинлик қилади, деб таъкидлади. У, империалистларнинг базалари ўзлари жойлашган мамлакатларга нисбатан жиноий иш қилаётганликлари тўғрисида сўзлаб берди.

Индонезия делегати Шариф империалистик давлатларнинг бу базалар мустақил мамлакатларни ҳимоя этишга хизмат қилади, деган найрангларини фош қилиб ташлади.

ДЕҲҚОНЛАР ЗАРБА БЕРИШМОҚДА

ПЕКИН, 1 декабрь. (ТАСС). Хитойдаги ҳозирги сиёсий кампания вақтида фақат партия кадрларигина эмас, балки бир қанча корхоналар, коммуналарнинг раҳбарлари ҳам «маданий революция ташаббускорлари»нинг зарбасига дучор қилинди. Кўпинча хўжаликка бевосита зарар етказилмоқда. Масалан, Пекин яқинидаги Фэнтай районининг Лягоуцяо коммунасида йирик боғдорчилик ишлаб чиқариш бригадасида «маданий революция ташаббускорлари»нинг катта группаси 12 сентябрь куни 200 дан ортиқ мевали дарахтни илдизи билан кавлаб олиб ташлади. Бу ерда тажриба ўтказилиб, мевадан мўл ҳосил олиш мумкинми ёки донли экинлар ўстириш керакми—буларнинг қайси бири яхшироқ эканлигини билишмоқчи эмиш.

Бир неча юз деҳқон боғни ҳимоя қила бошлади. «Тажрибачилардан» баъзилари ушлаб олиниб, қамаб қўйилди. Уларнинг бошлиғи Ван Ша-Хуа билан унинг беш шериги деҳқонларнинг ва маҳаллий партия ташкилотлари раҳбарларининг талаби билан район жамоат хавфсизлиги бўлимига келтирилиб, бир ойдан кўпроқ вақт қамоқда ушлаб турилди. Шундан кейин ҳам улар уйларига дарҳол қайтиб бора олмадилар, чунки «омманинг бир қисми» уларнинг қамоқдан бўшатилишига рози бўлмади.

«Маданий революция ташаббусчилари» — жамоат тартибини сақлаш ва деҳқонларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасида кўрилаётган ҳар қандай чораларни «реакцион буржуа йўли»ни ўтказиш ва «ревизионизм» деб атамоқдалар. (ТАСС).

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЯНГИ КАНЦЛЕРИ

БОНН, 1 декабрь. (ТАСС). Бугун Ғарбий Германия бундестагида ГФРнинг янги канцлери сайланди. Христиан Демократик Иттифоқ—Христиан социал иттифоқ ва Германия социал демократик партияси фракциялари қўллаб-қувватлаган бирдан-бир номзод Курт Кизингерни ёқлаб 340 овоз берилди, 109 депутат қарши овоз берди, 23 депутат холис қолди.

Ғарбий Германия ҳукумати составига биринчи марта кирган 62 яшар Кизингер узоқ вақтлардан бери Христиан демократик иттифоқнинг таниқли арбобларидан бири бўлиб келмоқда эди.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

ПРАГА. Братиславада Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши енгил саноат доимий комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Монголия, Польша, Румыния, СССР ва Чехословакия вакиллари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши олий органлари қарорларидан келиб чиқувчи вазифаларни муҳокама қилдилар ва ана шу вазифаларни бажаришга доир тадбирларни тасдиқладилар.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

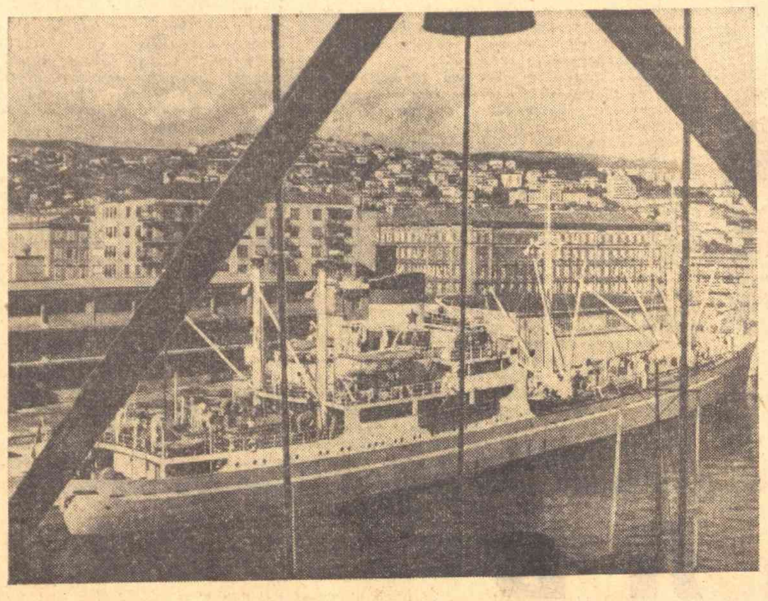

Риека — Социалистик Югославиядаги йирик портлардан биридир. Унинг қирғоқларига ҳар йили 11 мингга яқин кема келиб тўхтайди. Портнинг юк обороти йилига 6 миллион тоннадан ҳам ортиқдир. Суратда: Риека портида.

ТАСС фотохроникаси.

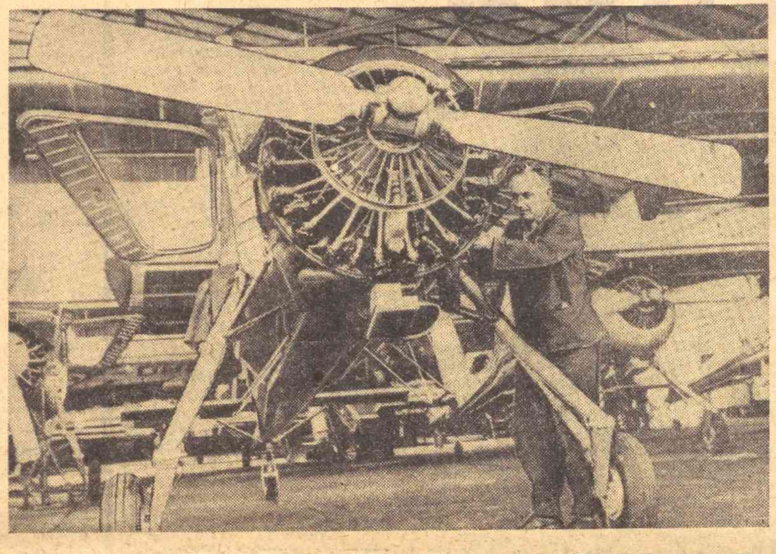

Польша авиаконструкторлари «Вилга-3» самолётини яратдилар. Жаҳон бозорида унга талаб зўр. Бу самолёт пассажирлар ва юк ташиш учун қўлланилиши мумкин, у беморларни ташиш учун жуда қулай. Шунингдек самолётдан илмий ва машқ мақсадларида фойдаланса ҳам бўлади. «Вилга-3» соатига 200 километр тезлик билан 4 минг метр баландликда учиши мумкин. Суратда: «Вилга-3» самолётини йиғиш пайти.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

Ҳар тўғрида

СУВ ОСТИДАГИ ОМБОРЛАР

Волгоград областидаги кўпгина колхоз ва совхозларда тузланган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари қишда сув остида сақланади. Тузланган бодринг ва помидорлар солинган бочкаларнинг оғзи парафин билан бекитилиб, махсус контейнерларда кўллар ва ҳовузлар тубига ташланади. Сув ости омборларида ҳароратнинг жуда кам ўзгариши тузланган маҳсулотларни яхши сақлаш имконини беради.

Бу йил Волгоград шаҳар сабзавот-полиз маҳсулотлари савдоси бошқармаси ходимлари сув остида 1770 тонна бодринг ва 1 минг тонна помидорни сақлашяпти.

ДАРДГА ДАВО БЕДАНАЛАР

Сочи курорт шаҳридан 20 километр узоқроқда жойлашган 3-Хоста совхозида бедана етиштириш билан шуғулланадиган ферма ташкил қилинмоқда. Чакалакзорда уйчалар қурилиб, бу ерга беданалар келтирилди.

— Медикларнинг айтишига қараганда, бедана гўшти ва тухуми даволаш хусусиятларига эга, — дейди совхоз директори Василий Игнатов. — Уни ошқозон-ичак касалликлари, нерв касалликлари, юрак касали ва қон кам пайтларда истеъмол қилиш тавсия қилинади. Беш йиллик охиригача бедана тухуми етиштиришни 7 миллион донага етказиш планлаштирилмоқда.

ЧУЧУКМИЯ— СИРЛИ ИЛДИЗ

Ўрта Осиё даштларида ажойиб илдиз қидирувчилар ишлашяпти. Оддий плуг билан ағдарилган ер қатламидан териб олинаётган табиат эҳсони дори-дармонлар ва озуқа маҳсулотлари тайёрлашда, ёнғинларни ўчириш ва металларни тозалашда қўлланиладиган турли моддалар ишлаб чиқаришда фойдаланиляпти. Ўрта Осиё чучукмиясини чет элларда ҳам яхши билишади. Масалан, чайналадиган резина ва кокакола ишлаб чиқаришда унингсиз иш битмайди.

«Средазлакрица» фирмасининг 22 та кўчма посёлкаси аҳолиси орасида янгилик тарқалди: Нукус шаҳрида ноёб илдизни қайта ишлаш бўйича завод қурилмоқда. У йилига 1 минг тоннадан экстракт ишлаб чиқаради.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт. 9.30 — Кичик концерт. 9.45 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (тож.). 10.10 — Сюита. 10.30 — Ўзбек операларидан парчалар. 11.10 — «Элга хизмат — олий ҳиммат». 11.25 — Концерт. 12.15 — Спорт (рус.). 12.30 — СССР халқларининг енгил куйлари. 13.30 — Фортепьяно миниатюралари. 16.15 — Концерт (студентлар талабига мувофиқ). 17.20 — Уйғур куйлари. 18.10 — Романслар. 18.30 — Концерт. 19.20 — Озарбайжон куйлари. 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси. 20.30 — Музикали салом. 21.20 — Концерт. 22.10 — Дўстлар эстрадаси. 23.10 — Дам олиш кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.00 — **Ленин юлдузлари порлайверсин** (мактаб ўқувчилари учун).

17.35 — **Телевизион янгиликлари** (ўзбек ва рус тилларида).

Ўзбек тилида: 17.55 — **Есенин лирикаси**, 18.25 — **Устоз ва мураббий**, 19.25 — **Концерт**.

20.10—**Эртаги кун программаси**.

20.15 дан — **Москва кўрсатади**.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Кинофильм** (болалар учун). 17.25 — **Совет тасвирий санъатининг нодир асарлари**. 17.45 — **Курортда дам олувчи** (илмий-оммабоп фильм). 17.55 — **Авлодлар овози** (фильм-концерт). 18.35 — **Тошкент янгиликлари**. 18.45 — **Садоқат синови** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.35 — **Қорақалпоқ санъати**, 20.55 — **Тошкент янгиликлари**. 21.05 — **Замондош** (телеочерк). 21.20 — **Хореография ҳақида**, 22.00 — **«Ы» операцияси ва Шурикнинг бошқа саргузашти** (кинокомедия).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 3/XII да **Бир пардали балетлар**, 4/XII да кундуз **Майсаранинг иши**, кечқурун **Боғчасарой фонтани**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/XII да **Парвона**, 4/XII да кундуз **Алишер Навоий**, кечқурун **Оқ кабутар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/XII да **Ўғил уйлантириш**, 4/XII да кундуз **Бағритош**, кечқурун **Гули сиёҳ**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Ўзбек цирк коллективи**, йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан ва қизиқчилар группаси**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

3, 4, 5 декабрда

КАТТА БАЙРАМ

ТОМОШАЛАРИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. Тошкенбоев** раҳбарлигида **ўзбек цирки артистлари**, йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Иван Рубан**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **А. Юсупов** раҳбарлигида **қизиқчилар группаси** қатнашади.

3/XII да томошалар кеч соат 5 ва 7 яримда, 4, 5/XII да — кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

КЎРИШГУНЧА ХАЙР, ФУТБОЛ

Ниҳоят, ишқибозларнинг қийқириғию, футболчиларнинг ошир-ошири ҳамда тўпларнинг гумбур-гумбури тинди. Стадионлар ҳувиллаб, улкан қучоқлари бўшади. Спортчилар чет эл сафарларига жўнадилар, дам олиш даври бошланди.

Энди мутахассислар, тренерлар, ишқибозлар ўз мулоҳазалари, фикр-ўйлари билан банд бўладилар, келгусига режа тузадилар, футболчиларнинг маҳоратларини ошириш тўғрисида илғор командаларнинг тажрибаларини ўрганадилар.

1966 йили олтин медаль Киевга, кумуш медаль Ростовга, бронза медаль Бокуга қараб йўл олди. Зўр умид кўзи билан тикилинган СССР кубоги, ҳам пойтахтни ташлаб Киевга йўл олди. Сўнгги учрашувда Москванинг «Спартак» командаси Бокудан медални юлиб олиши мумкин эди. Аммо бокуликлар ҳар томонлама устун келиб спартакчиларни футболнинг бутун моддалари билан эзиб ташладилар.

«Нефтяник»нинг мухлислари зўр умид билан қараб келган Банишевский билан Маркаров сўнгги учрашувда ҳам ўзларини кўрсатишди, «Спартак» дарвозасига учта жавобсиз тўп киритиб асосий составдаги барча футболчиларга бронза медали олиб бердилар. Бу Озарбайжон футболчилари учун жуда катта шарафдир.

Худди шу куни мамлакат чемпиони олий лигани Луганск шаҳрининг «Заря» командасига бўшатиб берган Одессанинг армия футболчиларидан устун келиб, ўз активларига яна икки очко ёзиб олишди.

Мамлакат чемпионатини биринчи бўлиб бошлаган ва энг охирида тугатган «Пахтакор» командаси Тбилиси шаҳрида Москванинг «Торпедо» командаси билан учрашди. Бу учрашув чемпионатнинг тақдирига бирон жиддий ўзгартиш кирита олмаса ҳам «Пахтакор» ғалаба қилса, бир поғона бўлса ҳам юқорига кўтарилиши мумкин эди. Башарти «Торпедо» мағлубиятга учраса у Тбилиси шаҳрининг «Динамо» футболчилари ўрнини эгаллаш ҳуқуқидан бутунлай маҳрум бўларди. Шу сабабли, бўлса керак ўйин жиддий тусда бошланди. Ҳар иккала команда дастлабки дақиқалардаёқ майдоннинг хўжайини бўлиб олишга киришиб кўрди. Бутун ўйин давомида «Пахтакор» командасини қўллаб-қувватлаган грузиялик ишқибозлар ўзбек футболчиларини жуда кўп марта олқишлаб турдилар. Ўйиннинг биринчи ярмида «Пахтакор»нинг ҳужумчиси Иброҳимов ўз командасини олдинга олиб чиқди. Бироқ тошкентлик футболчилар ҳимояга ўтиб олганлари учун жазоландилар. Торпедочи Климов ўйин тугашига 15 минут қолганда ҳисобни бараварлаштиришга эришди.

Шундай қилиб, ҳаяжонли дақиқалар, турли хил тахмин ва мўлжаллар орқада қолиб кетди. Бутун мавсум давомида ажойиб спорт курашлари билан ишқибозларни мафтун этган, ранжитган, хафа қилган 19 кучли команда жадвалдаги ўз ўрнини эгаллади. Энди командаларнинг аъзолари тинч дам олишади, ҳаяжонга тушмасликлари мумкин. Чунки чемпионат байроғи туширилиши биланоқ ишқибозларнинг ҳам кўнгли жойига тушиб, енгил нафас олишди.

ТУРНИР ЖАДВАЛИ

	У	Ю.	Д.	М.	Т.	О.
1. «Динамо» К.	36	23	10	3	66-17	56
2. СКА Р.	36	20	7	9	54-44	47
3. «Нефтяник»	36	18	9	9	56-28	45
4. «Спартак»	36	15	12	9	45-41	42
5. ЦСКА.	36	16	9	11	60-45	41
6. «Торпедо» М.	36	15	10	11	55-39	40
7. «Динамо» Тб.	36	13	14	9	47-34	40
8. «Динамо» М.	36	12	14	10	43-34	38
9. «Пахтакор»	36	10	18	8	36-32	38
10. «Шахтёр»	36	15	7	14	32-35	37
11. «Динамо» Мн.	36	11	13	12	36-39	35
12. «Қайрат»	36	12	11	13	30-39	35
13. «Арарат»	36	12	10	14	30-45	34
14. «Черноморец»	36	10	13	13	29-36	33
15. «Торпедо» Кт.	36	9	10	17	44-59	23
16. «Зенит»	36	10	8	18	35-54	28
17. «Локомотив»	36	11	5	20	34-49	27
18. «Кр. Советов»	36	4	17	15	18-40	25
19. СКА Од.	36	1	13	22	16-56	15

Жадвалга бир назар ташлаб кўрсак, кўкрагида олтин медаль порлаб турган украиналик футболчилар, кумуш ярашиб тушган ростовлик армиячилар, бронза медалини зўр машаққат ва катта кураш билан қўлга киритган озарбайжонлик футболчилар қаторида Москва командаларининг биронтасини кўрмаймиз, қидириб тополмаймиз. Бу, анча ачинарли бўлса ҳам спорт кураши ана шундай бўлади — машаққатли кураш ва катта тайёргарлик кўрган командагина мавсум охирида кўкрагини кериб юради, ўзининг бутун мавсум давомида босиб ўтган йўлидан мамнун бўлади.

Хўш, Совет Иттифоқидагина эмас, балки бутун дунёда донг таратган Москванинг «Динамо», «Спартак», «Торпедо» ҳамда ЦСКА командаларининг маҳорати қаерга кетди, олдинга эмас, нега орқага кетди? Бу саволга жавоб беришдан олдин 1966 йилги мавсумда чемпионлик тожини кийиб олган ҳамда СССР кубогини Киевга олиб кетган Украинанинг «Динамо» командаси босиб ўтган йўлга, у эришган ажойиб муваффақиятларга бир назар ташлаб, баҳс юритиб кўрайлик. Чунки ҳозирги кунда барча футбол мутахассисларини ҳам, ишқибозларни ҳам шу савол қизиқтириб турибди. Машҳур футбол мутахассиси Борис Аркадьевнинг фикрича, Киев динамочиларининг икки томонлама муваффақияти жуда ажойиб, жуда ишончли ва қонунийдир. Кучли футболчиларнинг ижодий ёндошиб коллектив ўйнаши ҳамда катта тажрибали тренер В. Масловнинг маҳорати бирбирига қўшилиб кетди. Янги чемпион ўз характери ва маҳоратига эга. Буларнинг ҳаммаси рақиблардан устун келганликда кўринди.

Чемпионнинг мавсум бошидаги чет эл командалари билан бўлган учрашуви, СССР терма командасига аввал 3, кейин яна 2 та асосий ўйинчининг командировка қилиниши бу клуб учун мавсумни бир текис ўтказишга, қатъий ўйнашига халақит бермади. Бу команда учун календарнинг тез-тез бузилиб туриши ҳам унча таъсир кўрсатмади. СССР футбол федерациясининг раиси В. Ряшенцев мавсум бошида шундай деган эди: «Календарь проекти тузилди. Командалар ҳар бир ўйиндан кейин 5-6 кун дам олишади. Чемпионат муддати 15 апрелдан 10 ноябргача белгиланди. Бу йилги чемпионат ташкилий жиҳатдан яхши ўтади».

Футболга раҳбарлик қилиб турган ўртоқнинг бу гаплари мавсум давомида тасдиқланмади. Календарь шундай бузилдики, ўйин қишга кириб кетди. Москвада қор ёғиб совуқ бўлгани учун анча ўйинлар бошқа шаҳарларга кўчириб юборилди. Буларнинг ҳаммаси чемпионга таъсир қилмаган бўлса ҳам бошқа командаларга салбий таъсирини кўрсатди.

Чемпион ҳақида ҳамма: Украина футбол федерацияси ҳам, ишқибозлар ҳам қайғурди. Улар команданинг руҳини кўтаришга ҳаракат қилишди, ғамхўрлик кўрсатишди, маслаҳатлар бериб туришди. Буларнинг ҳаммасидан бош тренер В. Маслов оқилона фойдаланди. Тарбиячи дадил ва эркин ҳаракат қилди, команда ўйинчиларини янгилаб туришдан қўрқмади, ёшларга дарвозани кенг очди, рақобатчиларни кўпайтирди. Ана шулар ҳам бу команданинг «футбол юлдузи» бўлиб олишига сабаб бўлди. Хўш, Москва командалари шундай қилишдими, ёшларни дадиллик билан майдонга олиб чиқишдими, футболчиларнинг тарбияси ҳақида қайғуришдими? Киевликлар сафида резерв деган гап тугаб, ҳатто дублёрлар составидаги хоҳлаган ўйинчи асосий составда майдонга туша бошлади. Киевликлар бошқа шаҳарлардан спортчилар қидиришдими? Қидиришгани йўқ. Москваликлар-чи? Улар турли шаҳарлардан кўзга кўрина бошлаган ўйинчиларни юлиб кетиш билан машғул бўлишди. Таажжубли шундаки, уларни бу соҳада СССР Футбол Федерацияси ҳам осонликча қўллаб-қувватлайди. Ахир, Осянин, Казаков, Истомин, Варга, Гришак ва бошқа бир қанча ўйинчиларнинг бошқа шаҳарлардан келганлиги ҳеч кимга сир эмас. Мавсум бошида «Черноморец» составида ўйнаган Бокатовнинг тасодифан иккинчи даврада «Спартак»ка ўтиб қолганлигини нима билан изоҳлаш мумкин. Бир вақтлар Лицисин, Абдураимовлар ҳам «Спартак»да ўйнаб, яна ўз командаларига қайтиб келдилар. Бу практика СССР футболининг ривожига ҳечқачон ижобий таъсир кўрсатмаса керак. ТАССнинг спорт ахбороти редакциясининг мудири Николай Киселёв: Чемпион билан кумуш медаль олган команда ўртасидаги фарқнинг катталигига сабаб фақат киевлик динамочиларнинг яхши ўйнагани бўлмай, бошқа командаларнинг ёмон ўйнаётганлигидир. Бунга бир неча сабаблар бўлиб, шулардан бири кейинги вақтда спорт қонунларининг бузилаётганлигидир. Узоққа бормай, бултурги мусобақалар қоидасининг бузилганини эслатиб ўтайлик. Ахир, Москванинг «Локомотив», Кутаисининг «Торпедо» ва Одессанинг СКА командалари қоидага хилоф равишда олий лигада қолдирилди-ку. Натижа нима бўлди? Бу йил ҳам ҳар учала команда барибир оқсамоқда, деган мулоҳазани билдиради.

Ҳақиқатан ҳам Москвада 5 та клубнинг бўлиши шартмиди? Ёки бўлмаса Одессада «Черноморец» командаси бўлгани ҳолда зўр-зўракилик билан СКА командасини олий лигада қолдиришнинг заруратига нима сабаб бор? Балки, Москвада ўтказиладиган кўп мусобақаларда трибуналарнинг бўм-бўш бўлишининг сабаби ҳам шундадир.

Айрим ўйинларнинг бошқа шаҳарларга кўчирилишига келганда шуни айтиш керакки, бу соҳага ҳам федерация ижодий ёндошиши керак. Ишқибозларнинг ўзига яхши жалб қилолмаган командаларнинг ўйинини кўчириш мақсадга мувофиқ бўлгани ҳолда, катта иқтисодий фойда келтирадиган стадионлардан ўйинларни кўчиришнинг зарурати бўлмаса керак.

Энди, севимли командамиз «Пахтакор» ҳақидаги мулоҳазаларга ўтсак. Жадвалдан маълумки, ўзбек футболчилари мавсумда 9. ўрнини эгалладилар. Бу жуда қувонарли бўлмаса ҳам, ҳар ҳолда, юзни ерга қаратадиган натижа эмас. Бир оз ўйлантирадиган томони шундаки, агар команда ўз имкониятларидан тўла фойдаланганда эди, бундан анча яхшироқ натижага эришган бўларди.

Команданинг бош тренери М. Якушин бу йил ҳам жуда катта куч сарф қилди. Ўзининг тажрибали тренер эканлигини кўрсатди. Агар ўйинда кам мағлубият томонини олсак «Пахтакор» Киевнинг «Динамо» командасидан кейин иккинчи ўринда турибди. Лекин дуранглар сони жиҳатидан жуда рекорд қўйиб юборди.

«Пахтакор» биринчи даврани мағлубиятсиз якунлади. Иккинчи давра бошланиши олдидан ишқибозлар ўз командаларига янада катта умид билан қараган эдилар. Бош тренер Англиядан янгиликлар билан қайтади ва ўз шогирдларининг маҳоратини янада оширади, деб ўйлаган эдилар. Лекин ҳақиқатда бундай бўлиб чиқмади. Команда бирин-кетин мағлубиятга учрай бошлади. Тўғри, «Нефтяник»ка 5:0 ҳисобида ютқазганини истисно қилсак, пахтакорчилар тўплар нисбати бўйича мағлубият ўйинларини битта ошиқ ҳисобдагина ютқаздилар. Бу, ҳимоя чизиғининг анча мустаҳкамлигини кўрсатади. бироқ ҳужумчиларда ҳали анчагина маҳорат етишмайди. Буни Тошкентда бўлган охирги ўйинлар янада яққол кўрсатди. Команда ҳужумчилари тўрт ўйинда рақиблар дарвозасига иккитагина тўп киритиб, (у ҳам бўлса Красницкий киритган штраф тўплари) 8 имкониятдан икки очко ололдилар, холос. Агар команда шу ўйинларнинг ҳаммасида ғалаба қозонганда эди, бронза медалига даъвогарлардан бири бўлиши мумкин эди.

Команданинг иккинчи даврада суст ўйнашига асосий сабаб резервда етарли ўйинчиларнинг йўқлигидир. Агар резерв бўлганда эди, СССР олимпия терма командасига олинган Абдураимовнинг ўрни «Спартак» билан бўлган учрашувда сезилмаган, кейинги вақтларда паст савияда ўйнаётган Раҳматуллаевни дублёрлар составига тушириш имконияти туғилган бўларди.

«Пахтакор» командасида юқори ўринларга кўтарилиш учун барча имкониятлар бор. Ўйлаймизки, команда раҳбарлари шу имкониятлардан оқилона фойдаланиб, келаси мавсумда ишқибозларни хурсанд қиладилар.

Хайр, жонажон, ҳаяжонли футбол! Келгуси йилгача хайр!

В. МАҲКАМОВ,
А. МАЪЗУМОВ.

«Совет Ўзбекистони»нинг футбол обзорчилари.

ТОШКЕНТ МОЙ-ЁҒ КОМБИНАТИГА

инженерлар: технологлар, механиклар, электриклар, теплоэнергетиклар,

электромонтёрлар, слесарлар, электрослесарлар, ва электроприбористлар (контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика цехига).

газоэлектросваркачилар. холодильник установкаларининг машинист ёрдамчилари,

маргарин, рафинирлаш, майонез, автоклав-катализатор цехларига 8—10-синф ҳажмида маълумоти бўлган хотин-қиз ва эркаклар,

юкчилар, тара цехига бондарлар, дурадгорлар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, бўёқчилар, капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи, охранниклар, бош бухгалтер ўринбосари ва старший бухгалтерлар

ҚЕРАҚ

Сменалаб ишловчилар ишга ва уйларига автобусда ташилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-73, Жарқўрғон кўчаси, 43-уй, кадрлар бўлими (26-автобуснинг «Мой-ёғ комбинати» остановкаси).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Республика халқ ижоди уйи директори М. С. Каримовга рафиқаси

Маҳбуба

КАРИМОВАНИНГ

бевақт вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 5 декабрда чиқади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалиги — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В39006, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ 276. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 08963